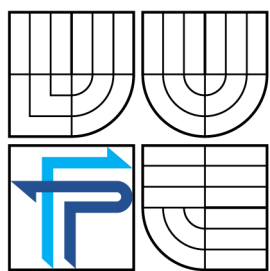

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV EKONOMIKY

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF ECONOMICS

NÁVRH POJISTNÉHO PORTFOLIA PRO MĚSTO BZENEC

THE PROPOSAL OF AN INSURANCE PORTFOLIO FOR THE CITY BZENEC

DIPLOMOVÁ PRÁCE
MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

Bc. EVA SEKERKOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

doc. Ing. DANA MARTINOVÍČOVÁ , Ph.D.

BRNO 2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Eva Sekerková

Podnikové finance a obchod (6208T090)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Návrh pojistného portfolia pro město Bzenec

v anglickém jazyce:

The Proposal of an Insurance Portfolio for the City Bzenec

Pokyny pro vypracování:

Úvod a cíle diplomové práce
Teoretická východiska práce
Charakteristika města Bzenec
Analýza rizik města Bzenec
Nabídky pojistných produktů vybraných komerčních pojišťoven
Doporučení vhodného pojistného portfolia
Závěr
Použité informační zdroje
Přílohy

Podle § 60 zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon) v platném znění, je tato práce "Školním dílem". Využití této práce se řídí právním režimem autorského zákona. Citace povoluje Fakulta podnikatelská Vysokého učení technického v Brně. Podmínkou externího využití této práce je uzavření "Licenční smlouvy" dle autorského zákona.

Seznam odborné literatury:

- DAŇHEL, J. a kol. Pojistná teorie. 2. vyd. Praha: Professional Publishing, 2006. 338 s. ISBN 80-86946-00-2.
- DUCHÁČKOVÁ, E. Principy pojištění a pojišťovnictví. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0.
- MARTINOVIČOVÁ, D. Pojištění podnikatelských subjektů. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2007. 236 s. ISBN 978-80-87071-08-3.
- PÁLENÍK, V. a kol. Základy pojišťování především průmyslových a podnikatelských rizik. 1. vyd. Praha: Linde, 2007. 239 s. ISBN 978-80-7201-644-0.
- SMEJKAL, V. a RAIS, K. Řízení rizik. 1. vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2003. 272 s. ISBN 80-347-0198-7.

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Dana Martinovičová, Ph.D.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2009/10.

Ing. Tomáš Meluzín, Ph.D.
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA
Děkanka

V Brně, dne 7.2.2009

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou, která souvisí s návrhem pojistného portfolia pro město Bzenec. Na základě analýzy rizik je navrženo takové pojistné portfolio, díky kterému budou nejzávažnější rizika města prostřednictvím komerční pojišťovny minimalizována.

Abstract

The dissertation deals with the issue related to the proposal of insurance portfolio for the town of Bzenec. Based on the analysis of risks there has been suggested such an insurance portfolio that is to minimize the most serious risks of the city by the means of a commercial insurance company.

Klíčová slova

Riziko, analýza rizik, pojištění, komerční pojišťovna, město Bzenec, pojistné portfolio

Key words

Risk, risk analysis, insurance, commercial insurance company, city Bzenec, insurance portfolio

Bibliografická citace

SEKERKOVÁ, E. *Návrh pojistného portfolia pro město Bzenec* . Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2010. 77 s. Vedoucí diplomové práce doc. Ing. Dana Martinovičová, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 122/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorský).

V Brně dne 28. května 2010

.....

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí mé diplomové práce doc. Ing. Daně Martinovičové, Ph.D. za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěla k vypracování této diplomové práce. Dále bych také chtěla poděkovat vedení města Bzenec za vstřícné jednání a poskytnutí všech potřebných materiálů.

OBSAH

1	Úvod a cíle práce	10
2	Teoretická východiska práce	12
2.1	Charakteristika rizika	12
2.1.1	Klasifikace rizik	13
2.1.2	Postoj podnikatele k riziku	16
2.1.3	Rizikový management	17
2.1.4	Analýza rizik	18
2.1.5	Metody měření rizika	21
2.1.6	Minimalizace rizika	22
2.2	Pojištění a jeho klasifikace	25
2.2.1	Charakteristika pojištění	25
2.2.2	Klasifikace pojištění	27
3	Charakteristika města Bzenec	31
3.1	Historie a současnost města	31
3.2	Základní skutečnosti města Bzenec	33
4	Analýza rizik města Bzenec	36
4.1	Identifikace aktiv a rizik	36
4.2	Měření rizik	38
4.2.1	Kvalitativní metoda	38
4.2.2	Kvantitativní metoda	41
4.3	Vyhodnocení analýzy rizik města Bzenec	43
4.4	Současný stav pojistné ochrany města Bzenec	44
5	Nabídky pojistného portfolia vybraných komerčních pojišťoven	48
5.1	Výběr komerčních pojišťoven	48
5.2	Nabídky pojistného portfolia vybraných komerčních pojišťoven	49
5.2.1	Nabídka pojistného portfolia společnosti Česká pojišťovna, a.s.	50

5.2.2	Nabídka pojistného portfolia společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s.	52
5.2.3	Nabídka pojistného portfolia společnosti ČSOB pojišťovna, a.s.	54
5.2.4	Nabídka pojistného portfolia společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	56
5.2.5	Nabídka pojistného portfolia společnosti Triglav pojišťovna, a.s.	59
5.3	Vyhodnocení nabídek komerčních pojišťoven	61
6	Návrhy a doporučení pro zastupitelstvo města Bzenec	67
7	Závěr	70
	Použité informační zdroje	72
	Seznam grafů a obrázků.....	74
	Seznam tabulek	75
	Seznam příloh.....	77

1 Úvod a cíle práce

S každou lidskou činností je spojeno určité riziko. Rizikům a jejich negativním dopadům je třeba se nějakým způsobem bránit. Jednou z možností krytí následků rizik je pojištění. Smyslem pojištění je zabezpečení pojištěného pro případ nepříznivých událostí. Pojištění neodstraňuje riziko, ale je podkladem pro zmírnění následků nahodilých událostí.

Pojišťovnictví je v současné době významným a dynamicky se rozvíjejícím odvětvím tržní ekonomiky. Zaměřuje se především na pojistnou ochranu a úhradu škod vzniklých v důsledku nahodilých událostí. Pojišťovnictví se dotýká všech ostatních odvětví ekonomiky a zasahuje do hospodaření všech podnikatelských subjektů.

Cílem mé diplomové práce je navrhnout vhodné pojistné portfolio pro město Bzenec. Bude provedena analýza stávající pojistné ochrany města, identifikována aktiva a určena rizika, která tato aktiva ohrožují. Na základě těchto skutečností a nabídek pojistného portfolio získaných od vybraných komerčních pojišťoven bude pro město Bzenec navržena vhodná pojistnou ochrana.

První část práce bude pojata jako teoretické východisko diplomové práce. Budu se zde zabývat problematikou rizik, jejich charakteristikou, členěním, analýzou a způsoby měření. Dále se v této kapitole budu věnovat pojištění a jeho klasifikaci.

Zbývající část diplomové práce bude rozdělena do pěti kapitol. V kapitole Charakteristika města Bzenec popíši historii a současnost města a také jeho hospodaření. Náplní čtvrté kapitoly bude analýza rizik ohrožujících město Bzenec. Pomocí zvolených metod stanovím závažnost a četnost rizik a výsledky vyhodnotím. V závěru kapitoly provedu analýzu současného pojištění, které má město Bzenec sjednáno u společnosti Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.

Další kapitola bude zaměřena na výběr komerčních pojišťoven, u kterých budu žádat o vypracování nabídky pojistného portfolio pro město Bzenec. Pojišťovny musí splňovat dvě kritéria. Musí být členy České asociace pojišťoven a musí se pohybovat na prvních deseti příčkách pomyslného žebříčku podílu předepsaného pojistného pro

neživotní pojištění na českém pojistném trhu. Uvedu stručné charakteristiky vybraných komerčních pojišťoven a také příslušné návrhy pojistného krytí. Na závěr kapitoly provedu vyhodnocení nabídek pomocí scoring modelu.

Předposlední kapitola práce bude věnována srovnání současné pojistné ochrany města a nabídky pojistného portfolia, která bude pomocí scoring modelu vyhodnocena jako nejlepší. Na základě tohoto srovnání doporučím městu Bzenec vhodné pojistné portfolio.

Pro zpracování diplomové práce využiji odbornou literaturu, internetové zdroje a interní materiály města Bzenec, které mi poskytne vedení města.

2 Teoretická východiska práce

V kapitole teoretická východiska práce se zabývám základními pojmy, které jsou nezbytné pro zpracování diplomové práce. Definuji riziko, uvádím jeho klasifikace, popisuji analýzu rizik, metody měření rizika a způsoby jeho minimalizace. Dále zde charakterizuji pojištění a představuji jeho základní členění.

2.1 Charakteristika rizika

Pojem riziko pochází z arabštiny. Toto slovo původně označovalo jak příznivou, tak i nepříznivou událost v životě člověka. Později se jeho používání omezilo jen na události nepříznivé. Zpočátku byl pojem riziko spojován pouze s pojištěním, dnes je však rozšířen i v mnoha dalších vědních oborech. (Martinovičová, 2007)

Publikace Raise a Doskočila (2007) uvádí následující charakteristiky rizika:

- pravděpodobnost, či možnost vzniku ztráty;
- variabilita možných výsledků, nebo nejistota jejich dosažení;
- odchýlení skutečných a očekávaných výsledků;
- pravděpodobnost jakéhokoli výsledku odlišného od výsledku očekávaného;
- situace, kdy kvantitativní rozsah určitého jevu podléhá jistému rozdělení pravděpodobnosti;
- nebezpečí negativní odchylky od cíle;
- nebezpečí vzniku ztráty;
- možnost vzniku ztráty nebo zisku;
- střední hodnota ztrátové situace;
- apod.

Výše rizika závisí na četnosti (frekvenci) jeho výskytu a na závažnosti (velikosti škody, která je spojená s realizací rizika). Kombinací těchto dvou pojmů je možné zjistit, že převažují následující vztahy:

- **velký počet různých rizikových situací, v nichž existuje vysoká četnost a nízká závažnost rizika.**

Například dochází k velkému počtu požárů domácností, které poškodí kuchyň, ale pouze k malému počtu požárů, které zničí celý dům.

- **malý počet různých rizikových situací, v nichž existuje malá četnost a vysoká závažnost rizika.**

Celkový počet událostí není obvykle příliš vysoký, pokud však nastanou, mají za následek velmi vysoké náklady. Jedná se například o nehody, které postihují letadla a lodě. (Martinovičová, 2007)

Riziko a jeho realizace ovlivňují vznik ztráty. Ztráta je majetková, zdravotní, finanční nebo morální újma. Tato ztráta může, ale také nemusí být peněžně vyčíslitelná. (Martinovičová, 2007)

2.1.1 Klasifikace rizik¹

Rizika lze třídit podle nejrůznějších hledisek. Zařazením rizika do určité skupiny plynou představy o jeho detailnější charakteristice, o významu pro vznik, velikost a dynamiku rizikových či kritických jevů a také pro prevenci a následná opatření.

Klasifikace nám tedy umožňuje bližší identifikaci rizika. Dále jsou uvedeny významné klasifikace rizika.

Riziko interní a riziko externí

Podle toho, zda se příčiny rizik vyskytují v podniku samotném, nebo jsou součástí podnikového okolí je rozlišováno :

- **interní riziko** – projevuje se uvnitř podniku, je možné ho ovlivňovat a řídit. Mezi interní rizikové faktory patří technické rizikové faktory, ekonomické rizikové faktory a socio-politické rizikové faktory;
- **externí riziko** – jedná se o takové riziko, které působí nejen na zkoumaný podnik, ale i na další podnikatelské subjekty pohybující se na stejném teritoriu.

¹ Tato kapitola je zpracována dle Martinovičová (2007)

Klasifikace rizik podle jejich velikosti

Rizika podle jejich velikosti můžeme klasifikovat na základě závažnosti a četnosti, přičemž závažnost může být charakterizována například velikostí nákladů na škodní událost. Na rizika je možné pohlížet také podle jiných kritérií, kterými mohou být například vliv škody na výrobní proces, vliv závažnosti škody na celkové náklady podniku nebo nutnost čerpání finančních rezerv. Na následujícím obrázku je uvedeno členění rizik podle četnosti a závažnosti.

Obrázek 1: Členění rizik podle jejich velikosti - pětistupňový systém

četnost	5	S	V	Z	Z	K
	4	M	S	V	Z	K
	3	M	S	V	Z	Z+K
	2	M	S	V	Z	Z+K
	1	M	S	V	Z	Z
		1	2	3	4	5
		závažnost				

Zdroj: Martinovičová (2007)

Stručné charakteristiky jednotlivých skupin rizik jsou uvedeny v následujícím textu.

- **zanedbatelné riziko (M)** – zanedbatelný náklad na překonání vzniklých škod, není třeba čerpat finanční rezervy, rozsah škody nemá vliv na výrobní proces;
- **malé riziko (S)** – nízký náklad na překonání vzniklých škod. Vyrovnaní škod vyžaduje čerpání finančních rezerv v malém rozsahu, velmi malý vliv na výrobní proces;

- **střední riziko (V)** – citelné náklady na odstranění škod. Nutné čerpání finančních rezerv, rozsah škody zpomalí výrobní proces;
- **velké riziko (Z)** – vysoké poškození hmotných i jiných hodnot podniku. Dochází k čerpání velké části finančních i hmotných rezerv, rozsah škod může vést k dlouhodobému ohrožení hospodářského procesu;
- **katastrofické riziko (K)** – mimořádné poškození hmotných i jiných aktiv podniku, vede k dlouhodobému zastavení výroby nebo zhroutení celého systému. Nutné využití hmotné a finanční rezervy a jiné formy financování na odstranění škod.

Klasifikace rizik podle jejich pojistitelnosti

Tato klasifikace se uplatňuje při pojišťování a uvažování o možné pojistné ochraně v komerčních pojišťovnách. Rizika se člení na pojistitelná a nepojistitelná.

Riziko pojistitelné je z hlediska komerční pojišťovny takové riziko, na které může komerční pojišťovna sjednat pojistnou smlouvu, a to na základě pojistně – technických podmínek. Pojistitelná rizika musí splňovat následující kritéria:

- Identifikovatelnost rizika – jednoznačné určení příčiny událostí, jejímž výsledkem byla ztráta krytá pojištěním.
- Vyčíslitelnost rizika – pokud by nebylo možné vyčíslit ztráty, pak se pojištění nemůže po ekonomické stránce realizovat a nemá smysl.
- Ekonomická přijatelnost rizika – pojišťovna přijme do pojištění jen takové riziko, které jí nepřinese ztrátu tzn. je ekonomicky vyrovnané.
- Nahodilost projevu rizika – jedna rozhodujících podmínek pojištění, pokud by totiž byla jistota, že riziko nastane, je možné krytí ztrát jiným způsobem než pojištěním.

Riziko, která tato čtyři kritéria nesplňuje je označováno jako riziko **nepojistitelné**.

Riziko skutečné a riziko spekulativní

Toto členění odpovídá klasifikaci rizik podle pojistitelnosti a je často využíváno komerčními pojišťovnami, podnikatelským řídicím aparátem a dalšími organizacemi, které rizika posuzují. Je možné říci, že skutečná rizika jsou pojistitelná a spekulativní rizika nepojistitelná.

- **riziko skutečné (čisté)** – označuje situaci, která znamená možnost ztráty nebo žádné ztráty. Toto riziko s sebou tedy nese ztrátovou situaci nebo v nejlepším případě situaci vyrovnanou. Příkladem skutečného rizika je riziko havárie motorového vozidla, požár v továrně nebo úraz v zaměstnání;
- **riziko spekulativní (podnikatelské, dynamické)** – týká se událostí, kdy existuje možnost zisku nebo ztráty. Úspěch je očekáván na základě spekulace a závisí na řadě okolností, z nichž některé nemůže podnikatel ovlivnit. Rizika spekulativní jsou také označována jako rizika podnikatelská nebo dynamická. Název dynamická vyplývá z toho, že příčiny těchto rizik jsou zejména dynamické změny v ekonomice, změny v politice, změny lidských potřeb atd.

2.1.2 Postoj podnikatele k riziku

Postoj podnikatele nebo manažera k riziku určuje jeho odvahu nést riziko nebo naopak jeho neochotu určité riziko přijmout. Rozlišujeme následující postoje k riziku:

- **averze k riziku** – subjekt vyhledává projekty, které zaručují dosažení výsledků, které jsou pro něj přijatelné;
- **sklon k riziku** – subjekt preferuje značně rizikové podnikatelské projekty před projekty méně rizikovými;
- **neutrální postoj k riziku** – sklon i averze k riziku jsou ve vzájemné rovnováze. (Čejková a Martinovičová, 2003)

Podle Martinovičové (2007) ovlivňují postoj podnikatele k riziku tyto faktory:

- **osobní založení podniku** – schopnost podnikatele nebo manažera, jeho charakterové vlastnosti, zkušenosti, zájmy, psychická a fyzická odolnost na vnější podněty apod.;
- **kapitálová síla a velikost podniku** – velikost a kapitálová síla podniku má vliv na postoj jeho manažerů. Na jedné straně platí, že zatímco pro malý podnik může realizace určitého podnikatelského projektu představovat nepřijatelné riziko, pak pro kapitálově silný podnik může být riziko téhož podnikatelského projektu přijatelné. Na druhé straně jsou ale malé a začínající podniky nuceny jít do značných rizik, protože jinak by nezískaly své místo na trhu;
- **systém podnikového řízení a podnikové klima** – tyto faktory mohou buď podporovat přípravu a realizaci dosti rizikových podnikatelských projektů, nebo pro ně mohou vytvářet překážky.

2.1.3 Rizikový management

Problematika řízení rizik (risk management) je velice široká a je podle svého zaměření často velice odlišná. Základními oblastmi, ve kterých hovoříme o řízení rizik jsou především přírodní katastrofy a havárie, riziko ochrany životního prostředí, finanční rizika (např. investiční riziko, pojišťovací a zajišťovací riziko), projektová rizika, obchodní rizika (např. marketingové riziko, riziko managementu) a technická rizika. (Rais a Doskočil, 2007)

Risk management představuje cílevědomé aktivity od předcházení a realizace vzniku rizika po omezování rozsahu škod, ke kterým může dojít. Má odhalit a zmírnit pokud možno všechna nebezpečí, která hrozí podnikatelské činnosti v celém komplexním pojetí. (Martinovičová, 2007)

Martinovičová (2007) člení management rizika do čtyř fází.

1.fáze: Identifikace rizikových faktorů a stanovení jejich významnosti

Náplní této fáze je rozpoznání rizikových faktorů podniku. Rizikových faktorů existuje celá řada. Některé mohou ohrožovat podnikatelskou úspěšnost a finanční stabilitu, jiné mohou mít na hospodářské výsledky podniku pouze zanedbatelný vliv. Proto je důležité stanovit významnost těchto faktorů, což umožní snížit jejich počet.

2. fáze: Stanovení rizika podnikatelských aktivit (projektů)

Jedná se o stanovení rizika dosavadní činnosti podniku. Pomocníkem pro stanovení rizika mohou být některé nástroje manažerské rozhodovací analýzy, například pravděpodobnostní stromy nebo rozhodovací matice.

3. fáze: Zvládání rizika

Rizika podnikatelského subjektu nejsou pevně dána, ale management či podnikatel může tato rizika aplikací vhodných postupů a opatření snížit.

4. fáze: Operativní řízení rizika

Operativní řízení rizika je závěrečnou fází managementu rizika. Jedná se o sledování externích a interních faktorů, které mohou svým nepříznivým vývojem ohrozit podnikatelskou činnost organizace. Tato fáze se prolíná s první fází managementu rizika, neboť u nové rozpoznávané rizikových faktorů je nutné dále posoudit jejich významnost a zvážit opatření pro snížení nepříznivých důsledků těchto rizikových faktorů, čímž se realizuje další cyklus managementu rizika.

2.1.4 Analýza rizik²

Analýza rizik je první fází v procesu řízení rizik. Jedná se o definování hrozeb, pravděpodobnosti jejich uskutečnění a dopadu na aktiva, tedy stanovení rizik a jejich závažnosti. V analýze rizik jsou za důležité považovány následující pojmy:

Aktivum – je to všechno, co má pro subjekt hodnotu, která může být působením hrozby zmenšena. Rozlišujeme aktiva hmotná (např. nemovitosti, cenné papíry apod.) a

² Tato kapitola je zpracována dle Rais a Doskočil (2007)

nehmotná (např. informace, kvalita personálu apod.). Základní charakteristikou aktiva je jeho hodnota.

Hrozba – síla, událost, aktivita nebo osoba, která má nežádoucí vliv na bezpečnost nebo může způsobit škodu. Může to být např. požár, přírodní katastrofa apod. Základní charakteristikou hrozby je její úroveň.

Dopad hrozby – škoda způsobená hrozbou při jednom působení na určité aktivum.

Zranitelnost – nedostatek, slabina aktiva. Vyjadřuje, jak citlivé je aktivum na působení dané hrozby.

Protiopatření – cokoli, co bylo speciálně navrženo pro zmírnění působení hrozby, snížení zranitelnosti nebo dopadu hrozby. Je charakterizováno efektivitou a náklady na pořízení, zavedení a provozování protiopatření.

Úroveň rizika – je určena hodnotou aktiva, zranitelností aktiva a úrovní hrozby.

Zbytkové riziko – riziko, které je tak malé, že je pro subjekt přijatelné a není potřeba podnikat žádná protiopatření k jeho snížení.

Referenční úroveň rizika – hranice míry rizika, která rozhoduje o tom, zda riziko je či není zbytkové.

Obecný postup analýzy rizik

V průběhu analýzy rizik se provádějí některé obecné činnosti. Jednotlivé kroky se provádějí v níže uvedené posloupnosti.

1. Stanovení hranice analýzy rizik

V prvním kroku je nutné stanovit hranici analýzy rizik. Je to pomyslná čára, která odděluje aktiva, která budou zahrnuta do analýzy od ostatních aktiv. Do analýzy budou zahrnuta aktiva, která mají vztah k cílům managementu vzhledem k procesu snižování rizik. Budou tedy ležet uvnitř hranice analýzy rizik, ostatní aktiva budou ležet vně této hranice.

2. Identifikace aktiv

Spočívá ve vytvoření soupisu všech aktiv, které leží uvnitř hranice analýzy rizik.

3. Stanovení hodnoty a seskupování aktiv

Posouzení hodnoty aktiva je založeno na velikosti škody, která je způsobena jeho zničením nebo ztrátou. Při stanovení hodnoty aktiva se zpravidla vychází z jeho nákladových charakteristik (pořizovací ceny, reprodukční pořizovací ceny). V případě, že aktivum přináší dobře identifikovatelné zisky, může být jeho hodnota stanovena na základě výnosových charakteristik (např. postavení na trhu, ochranná známka). V tomto kroku je také velmi důležité rozlišit, zda se jedná o aktivum jedinečné nebo nahraditelné.

Vzhledem k velkému množství aktiv se provádí seskupování aktiv. Tím dojde ke snížení jejich počtu. Aktiva se seskupují podle různých hledisek, aby se vytvořily skupiny aktiv podobných vlastností např. podobných kvalit, ceny apod. Takto vytvořená skupina aktiv vystupuje dále jako jedno aktivum.

4. Identifikace hrozeb

Probíhá tak, že se vybírají hrozby, které by mohly ohrozit alespoň jedno z aktiv subjektu. Je možné vycházet ze seznamu hrozeb sestavených podle literatury, vlastních zkušeností či dříve provedených analýz. Pro vytvoření vlastního seznamu hrozeb je vhodné použít například braistorming nebo metodu Delphi

5. Analýza hrozeb a zranitelností

Každá hrozba se hodnotí vůči každému aktivu. U aktiv, na které se může hrozba uplatnit se určí úroveň hrozby vůči tomuto aktivu a zároveň zranitelnost aktiva vůči této hrozbě.

Úroveň hrozby se určuje podle nebezpečnosti, motivace a přístupu. Při stanovení úrovně zranitelnosti se vychází z faktorů jako citlivost a kritičnost. Při analýze hrozeb a zranitelností se berou v úvahu i realizovaná protiopatření. Výsledkem této analýzy je stanovení dvojic hrozba – aktivum.

6. Pravděpodobnost jevu

Někdy není jisté, zda zkoumaný jev nastane. Jde o situaci, kdy určitý soubor výchozích podmínek nevede vždy ke stejnému výsledku. Pak k popisu určitého jevu doplňujeme údaj, s jakou pravděpodobností může tento jev nastat. Abychom mohli počítat s pravděpodobnostmi, musíme určit, zda analyzovaný jev je či není náhodný,

zda náleží do určitého intervalu pravděpodobnosti, případně, zda jej můžeme vyhodnotit, jaké jsou jeho pravděpodobnostní charakteristiky.

7. Měření rizika

V některých situacích je riziko větší, v některých menší. Výše rizika plyne z hodnoty aktiva, úrovně hrozby a zranitelnosti aktiva.

2.1.5 Metody měření rizika³

Způsob vyjádření veličin se kterými se v analýze rizik pracuje je možné použít jako základní hledisko pro rozdělení těchto metod. Existují dva základní přístupy k vyjádření veličin analýzy rizik – kvalitativní a kvantitativní metody.

- **Kvalitativní metody**

Tyto metody se vyznačují tím, že vyjadřují rizika v určitém rozsahu (např. obodována <1 až 10>, nebo určena pravděpodobností <0.1>, nebo slovně <malé, střední, velké>). Úroveň je určována zpravidla kvalifikovaným odhadem. Kvalitativní metody jsou jednodušší, rychlejší, ale také více subjektivní. Obvykle přinášejí problémy v oblasti zvládání rizik, při posuzování přijatelnosti nákladů nutných na eliminaci hrozby. Díky chybějícímu jednoznačnému finančnímu vyjádření, není možná kontrola efektivnosti nákladů.

Tomuto přístupu dominuje metoda účelových interview (metoda Delphi), která spočívá v přímém kontaktu mezi experty hodnotící skupiny a představiteli hodnoceného subjektu.

- **Kvantitativní metody**

Jsou založeny na matematickém výpočtu rizika z frekvence výskytu hrozby a jejího dopadu. Dopad obvykle vyjadřují ve finančních termínech. Nejčastěji je riziko vyjádřeno ve formě roční předpokládané ztráty, která je vyjádřena finanční částkou. Kvantitativní metody jsou exaktnější než kvalitativní. Poskytují finanční vyjádření rizik, které je výhodnější pro jejich zvládání.

³ Tato kapitola je zpracována dle Rais a Doskočil (2007)

Nevýhodou kvantitativních metod je náročnost na provedení a zpracování výsledků a vysoce formalizovaný přístup.

Tyto metody se ujaly především v oblasti bezpečnosti organizací a jejich informačních systémů. Nejvýznamnější je metodika CRAMM.

2.1.6 Minimalizace rizika⁴

Při volbě opatření pro minimalizaci rizika je důležité brát v úvahu řadu faktorů. Jedná se především o finanční a lidské zdroje, které má podnikatelský subjekt k dispozici a také o proveditelnost opatření. Snižování rizika lze rozdělit podle jejich povahy do dvou základních skupin:

- **postupy zaměřené na prevenci rizika** – jejich cílem je působení na vlastní příčiny vzniku rizika tak, aby došlo ke snížení jednak pravděpodobnosti výskytu rizikových situací s nepříznivými důsledky pro úspěch podnikatelského projektu a jednak velikosti nepříznivých důsledků;
- **postupy mající charakter nápravných opatření** – soustředí se především na minimalizaci nepříznivých důsledků výskytu určitých rizikových situací na ekonomicky přijatelnou míru.

Pro správné řešení otázky, jak financovat opatření pro minimalizaci rizik je nutná znalost potřebných nákladů. Jen zřídka jsou k dispozici dostatečné a plně odpovídající podklady, proto jde většinou o kvalifikované odhady.

Opatření pro minimalizaci rizika je možné financovat jak z interních, tak z externích zdrojů podnikatelského subjektu.

Interní zdroje je možné použít pouze v případě, že podnikatelský subjekt dosahuje kladných hospodářských výsledků. Jedná se o:

- **speciální rezervy** – zpravidla jde o malé zdroje s nejistým výskytem. Výjimku mohou tvořit peníze a jiná likvidní aktiva, která nebyla dosud čerpána. Za speciální rezervy je možné považovat také speciálně vytvořený fond;

⁴ Tato kapitola je zpracována dle Martinovičová (2009)

- **zákonný rezervní fond** – rezervy tvořené ze zisku po zdanění, které jsou vytvářeny v souladu s právními předpisy;
- **rezervy na opravy** – jsou tvořeny v souladu s právními předpisy. Tyto finanční prostředky lze poprvé použít až v období následujícím po jejich vytvoření.

Externí zdroje mohou být při splnění určitých podmínek k dispozici včas a v potřebném objemu. Jedná se o:

- **půjčky nebo úvěry** - prostředky přijaté od peněžních ústavů za obvyklou cenu a za předpokladu dobré finanční situace podniku nebo ručení;
- **náhrady z fondů** – tyto fondy jsou společně tvořeny několika podnikatelskými subjekty ke krytí jmenovitě určených škod nebo ztrát;
- **pojistné plnění** – pojistník se prostřednictvím pojistné smlouvy zavazuje k pravidelnému placení pojistného za vlastní rizika, a to nezávisle na vší přijatých škod po pojistné události.

Obrázek na následující straně znázorňuje členění daných opatření na rezervy vytvořené na základě právních předpisů, dobrovolné samopojištění a rozložení rizika na více podnikatelských subjektů.

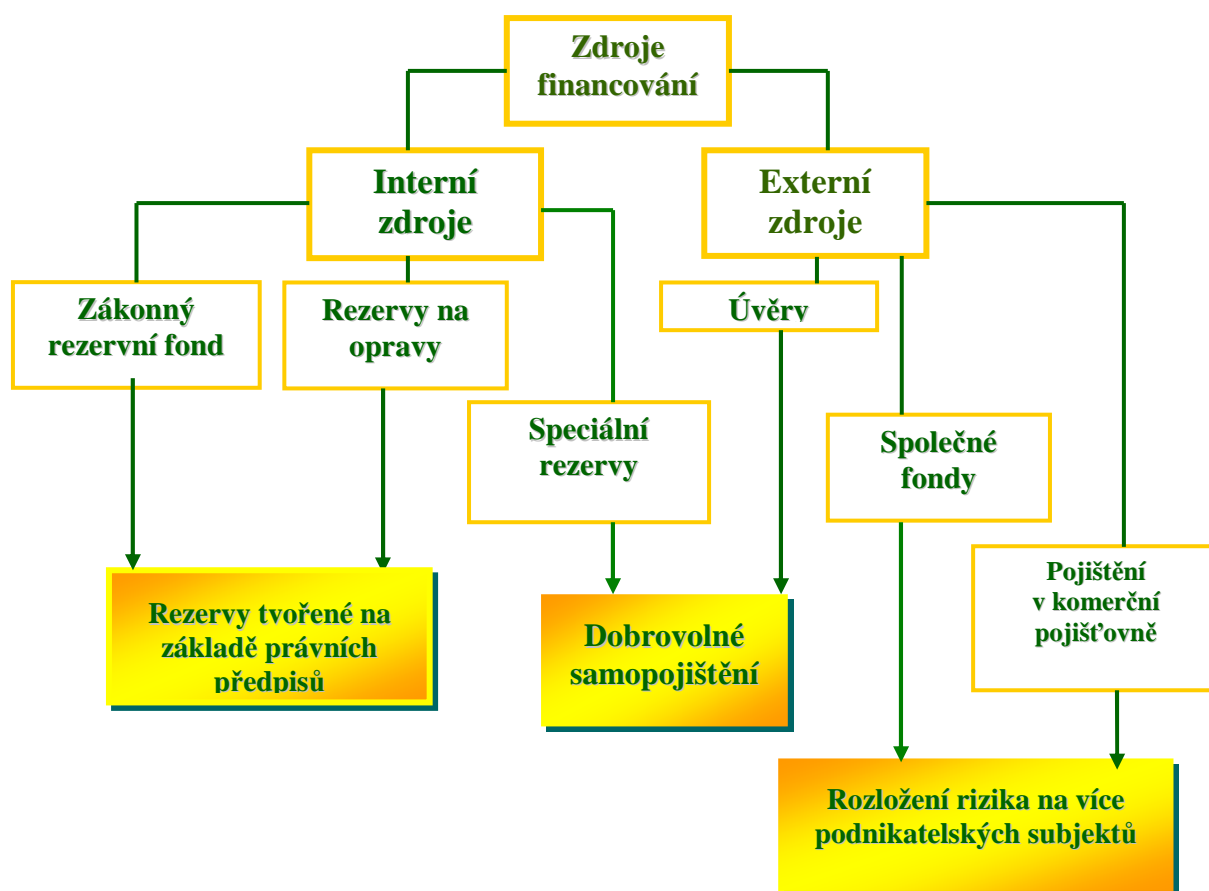
Dobrovolné samopojištění představuje vytvoření takových předpokladů, aby byla každá ztráta kryta z vlastních zdrojů. Může se jednat o vlastní prostředky, o úvěr nebo o kombinaci těchto dvou forem. (Martinovičová, 2007)

Ducháčková (2003) uvádí následující výhody a nevýhody samopojištění:

- **výhody samopojištění** – nižší náklady, náklady na krytí rizika se nezvyšují v důsledku nepříznivého vývoje rizikovosti u jiných podniků, existuje přímý podnět k omezování rizika;
- **nevýhody samopojištění** - možnost nastání katastrofální škody, výskyt několika škod může znamenat vyčerpání rezervy, dostatečný časový prostor pro vytvoření rezervního fondu.

Specifickou formou samopojištění je tzv. **kaptivní pojištění**. Jedná se o metodu řešení rizik, která je uplatňována u velkých společnostech. Mateřská společnost založí dceřinou společnost za účelem krytí pojistitelných (v některých případech i jinak nepojistitelných) rizik. Výhodou kaptivního pojištění je levnější krytí rizika. Při uplatnění tohoto pojištění se vychází ze škodního průběhu v rámci dané společnosti, společnost nezatěžují správní náklady standardního pojistitele, jsou využity výhodnější daňové podmínky. Na druhé straně se kaptivní pojištění vztahuje na velké podnikatelské subjekty, u kterých jsou rizika dostatečně rozložena. Pro kaptivní pojišťovny je charakteristické, že se ve velké míře zajišťují. (Ducháčková, 2003)

Obrázek 2: Zdroje financování opatření pro minimalizaci následků rizika

Zdroj: Martinovičová (2009)

2.2 Pojištění a jeho klasifikace

Počátky moderního pojištění jsou kladeny na konec 17. století a počátek 18. století. Pojištění je však mnohem starší a jeho prvopočátky se nachází již v období otrocké společnosti. Již tehdy bylo účinné čelit některým nahodilým událostem společným úsilím.

Dnešní pojištění má dva předchůdce, a to vzájemností pojištění a komerční pojištění. Vzájemnostní pojištění bylo založeno na vzájemném přebírání rizika v rámci korporací nebo dočasných společenství. Oproti tomu komerční pojištění představovalo smluvní přebírání rizika na komerčních principech. Typickým příkladem byla námořní půjčka. Jednalo se o kombinaci úvěru s pojištěním, kdy obchodník zakoupil zboží s určením na jinou zemi a vzal si (námořní) půjčku ve výši ceny zboží. Jestliže loď doplula ke svému cíli, pak obchodník vrátil vypůjčený obnos s vysokými úroky, při ztrátě nebo zničení nákladu obchodník nevracel nic. (Martinovičová, 2007)

Pojištění nabízí finanční ochranu jednotlivcům, podnikatelským subjektům, neziskovým organizacím či jiným subjektům, pro případ nepředvídatelných událostí. Některé pojistné druhy jsou povinné, jiné dobrovolné. Původní myšlenka, filosofie a obsah pojištění byla pomoc v nouzi. V průběhu vývoje pojištění se však tento obsah často opomíná a vytrácí. (Martinovičová, 2007)

2.2.1 Charakteristika pojištění

Pojištění a pojišťovnictví přímo nebo nepřímo zasahuje do všech činností, týká se každého občana, podnikatelského subjektu i lidí. (Martinovičová, 2007)

Pojištění patří mezi **finanční služby**. Předmětem této finanční služby je za úplatu poskytnutá pojistná ochrana. Jako součást infrastruktury ekonomiky působí na průběh procesu reprodukce tím, že přesouvá část finančních prostředků tam, kde jsou v daném okamžiku třeba.

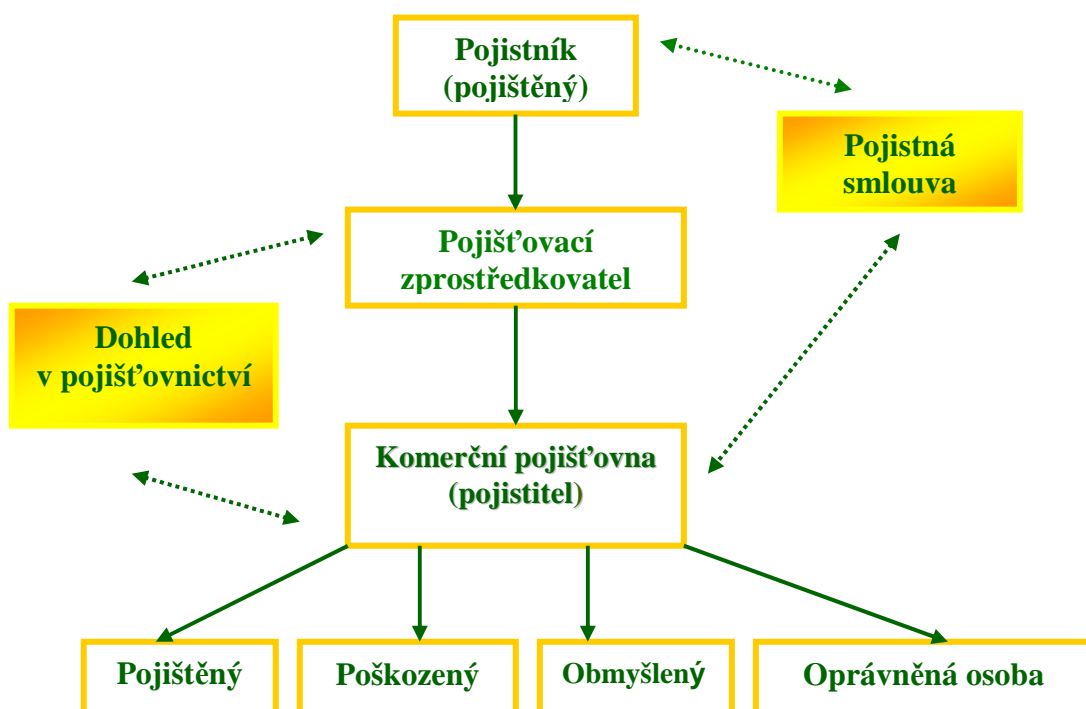
Pojištění je také **důchodovou kategorií**, neboť jeho prostřednictvím dochází ke stabilizaci ekonomických subjektů.

Z právního pohledu představuje pojištění **právní vztah**, při kterém pojistitel přebírá závazek, že **pojištěnému** poskytne pojistné plnění, jestliže nastane nahodilá, v pojistných podmínkách blíže omezená, událost. (Ducháčková, 2003)

Pojistný vztah je určitá forma společenského spojení osob nebo hospodářských subjektů a pojistitelů, který má ekonomický charakter. Obsahem je pojistná ochrana klienta. Pojistný vztah vzniká uzavřením pojistné smlouvy nebo na základě právního předpisu. (Martinovičová, 2007)

Níže uvedený obrázek znázorňuje schéma pojistného vztahu.

Obrázek 3: Vztah subjektů pojištění

Zdroj: Martinovičová (2009)

Pojistník – ten kdo uzavírá pojistnou smlouvu. Jeho povinností je platit pojistné.

Pojistitel – právnická osoba, která vykonává pojišťovací činnost. Musí hospodařit tak, aby byl schopen neustále trvale plnit své závazky.

Pojištěný – ten, na jehož rizika se pojištění sjednává. Má právo obdržet od pojišťovny pojistné plnění v případě pojistné události.

Oprávněná osoba – na převzetí pojistného plnění může být i osoba v době pojištění neznámá. Například v pojištění odpovědnosti za škodu, ve kterých pojistitel poskytne pojistné plnění tomu, kdo byl pojištěným poškozen.

Obmyšlený – osoba, určená pojistníkem v pojistné smlouvě, které vznikne právo na pojistné plnění v případě smrti pojištěného. (Martinovičová, 2007)

Pojišťovací způsob rozdělování vytváří pojistné vztahy, které jsou charakteristické určitými typickými principy pojištění. Jedná se o:

- **Princip solidárnosti** – pojistníci společně přispívají pojistnými příspěvky, tj. pojistným do pojistných rezerv. Pojistné náhrady či pojistná plnění jsou poskytovány pouze těm členům společenství, kteří měli pojistnou událost.
- **Princip podmíněné návratnosti** – pojistné plnění je pojištěnému poskytnuto pouze v případě, pokud nastane pojistná událost, která byla předem dohodnutá v pojistné smlouvě a pojistných podmínkách.
- **Princip neekvivalentnosti** – pojistné náhrady nejsou závislé na výši zaplaceného pojistného. Mohou být větší nebo menší než pojistné, které bylo dosud zaplaceno. (Martinovičová, 2007)

2.2.2 Klasifikace pojištění ⁵

Komerční pojišťovny nabízejí a realizují řadu pojištění, které je třeba třídit, rozdělovat a klasifikovat podle různých kritérií. Klasifikace a třídění umožňuje lepší orientaci v pojistných produktech, pojistných odvětvích a jednotlivých pojišťovnách. Existují různé klasifikace pojištění, nejpoužívanější z nich jsou uvedeny v následujícím textu.

⁵ Tato kapitola je zpracována dle Martinovičová (2007)

Klasifikace pojištění podle formy vzniku pojištění

Tato klasifikace pojištění vyjadřuje členění pojištění podle způsobu jeho vzniku :

- **zákonné pojištění** - vzniká automaticky přímo ze zákona, jestliže dojde ke skutečnosti, s níž zákon vznik tohoto pojištění spojuje a trvá po celou dobu existence této skutečnosti bez pojistné smlouvy a bez ohledu na vůli jeho účastníků. Právní předpis určuje všechny náležitosti pojistného vztahu, včetně pojišťovny, která pojištění vykonává, výši pojistného, pojistné podmínky apod. Nezaplacením pojistného se porušuje zákon se všemi důsledky, které z toho vyplývají. Vzhledem k tomu, že se jedná o příkazovou formu, která omezuje pojištěného i pojistitele, dochází v dnešní době k transformaci zákonných pojištění na smluvní povinná pojištění;
- **smluvní pojištění** – člení se na:
 - povinné - právní předpis určuje činnosti, kde je povinnost hospodářských subjektů nebo občanů sjednat s pojišťovnou pojistnou smlouvu. Pokud není pojistná smlouva na pojistné riziko uzavřena, nepovolí příslušný státní orgán výkon této činnosti. Pojištění je zaměřené na odpovědnost za škodu, která může touto činností vzniknout. Jedná se například o výkon lovecké a myslivecké činnosti, provoz vozidel, činnost lékařů, auditorů, daňových poradců, zvěrolékařů, pojišťovacích zprostředkovatelů apod. Ve srovnání se zákonným pojištěním je tato forma pružnější, dává možnost určitého výběru pojistitelů a umožňuje využití některých stimulů (bonus a malus), protože je založeno na komerční pojistné smlouvě;
 - dobrovolné - je respektována smluvní volnost účastníků pojistného vztahu i jejich rovné postavení. Pojistný vztah vzniká dobrovolně, na základě vlastního projevu vůle zabezpečit se pojištěním.

Klasifikace pojištění podle způsobu tvorby rezerv

Podle způsobu tvorby rezerv je rozlišováno následující pojištění:

- **riziková (neživotní) pojištění** – pojistitel neví jednoznačně, jestli pojistná událost nastane, jestli bude poskytovat pojistné a v jaké výši. Jedná se o všechna pojištění majetku, úrazu, odpovědnosti za škodu, léčebných výloh apod. Pojistná rezerva se stanoví podle rozsahu pojištěného rizika, pravděpodobnosti vzniku pojistné události a také podle rozsahu způsobených škod;
- **rezervotvorné (životní) pojištění** – vždy je vytvářena pojistná rezerva na pojistné události. Jedná se o pojistné události, které v budoucnu jednoznačně nastanou. Je to zejména pojištění osob, kde se vyplácí pojistné plnění při dožití konce pojistné doby nebo při úmrtí po dobu platnosti pojištění.

Klasifikace pojištění podle předmětu pojištění

Podle předmětu pojištění se rozlišuje :

- **pojištění majetku** – pojištění majetku pro případ realizace rizik poškození, zničení, ztráty a odcizení nebo jiných škod, které na něm vzniknou;
- **pojištění osob** – pojištění fyzické osoby pro případ jejího tělesného poškození, smrti, dožití určitého věku nebo pro případ jiné pojistné události související se životem osob;
- **pojištění odpovědnosti za škodu** – pojištění odpovědnosti za škodu vzniklou na životě a zdraví nebo na věci, případně odpovědnosti za jinou majetkovou škodu.

Klasifikace pojištění podle právních předpisů

Základní klasifikace pojištění v České republice je dána zákonem č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, který člení pojištění na:

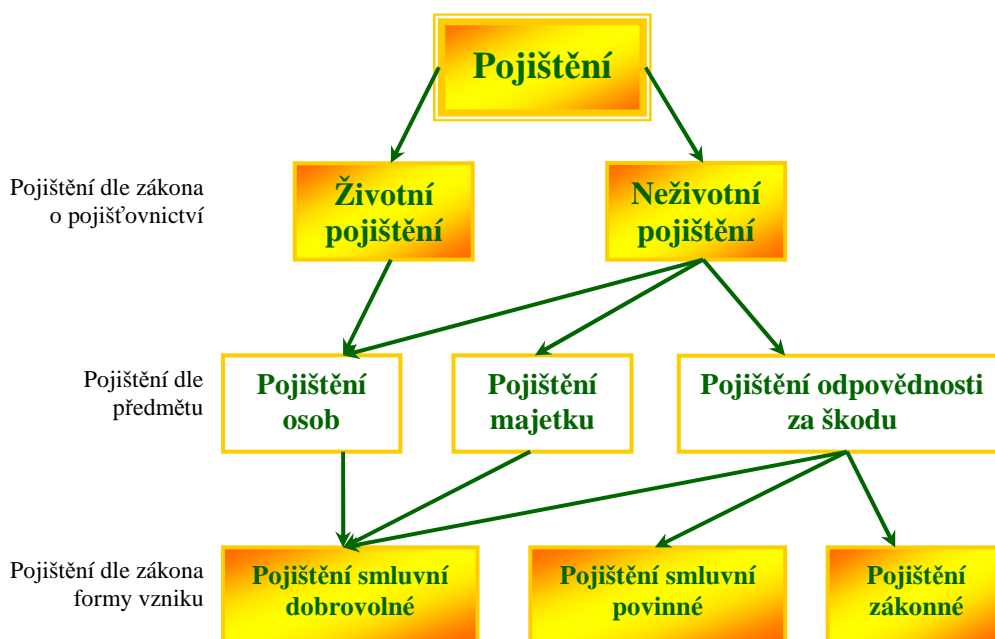
- **životní pojištění** - kryje životní rizika, tj. riziko úmrtí a riziko dožití;
- **neživotní pojištění** - zahrnují množství neživotních pojištění (např. požár, odcizení, odpovědnost za škodu, nemoc).

Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů člení pojištění na:

- **pojištění škodové** – soukromé pojištění, jehož účelem je náhrada škody vzniklé v důsledku pojistné události. Pojistné plnění pojistitele je zpravidla omezeno horní hranicí, která se určí pojistnou částkou nebo limitem pojistného plnění;
- **pojištění obnosové** – soukromé pojištění. Jeho účelem je získání obnosu, tzn. dohodnuté finanční částky v důsledku pojistné události. Tato částka je nezávislá na vzniku nebo rozsahu škody.

Na následujícím obrázku jsou znázorněny vztahy jednotlivých klasifikací pojištění.

Obrázek 4: Vztahy jednotlivých klasifikací pojištění

Zdroj: Martinovičová (2007)

3 Charakteristika města Bzenec ⁶

Město Bzenec leží v Jihomoravském kraji, v okrese Hodonín. Z hlediska umístění města se dá říci, že se nachází v centru Slovácka. Na jižní straně katastru protéká řeka Morava a město zde sousedí s městem Strážnice, které je známé svým Mezinárodním folklorním festivalem. Ze strany východní leží město Veselí nad Moravou, ze strany západní město Kyjov.

3.1 Historie a současnost města

Území kolem Bzenec bylo osídleno již v pravěku, o čemž svědčí četné archeologické nálezy. V období říše velkomoravské, po zániku Velehradu, se stal Bzenec na určitou dobu centrem Velké Moravy. Poprvé se objevuje v písemných památkách u kronikáře Dětmara v souvislosti s dobytím hradu Businc českým knížetem Oldřichem v roce 1015. Kolem roku 1230 se Bzenec stal střediskem župy, na které byl rozdělen kraj břeclavský. Avšak až v listině Jana Lucemburského z roku 1330 se hovoří o městě Bzenci.

Ve 2. polovině 14. století se zde začali usazovat židé. Bzenecká židovská obec patřila k největším na Moravě. Měla zde svou vlastní synagogu, která však byla v roce 1860 zbořena a na jejím místě postaven templ v orientálním slohu. Zachovalá je část židovské čtvrti a židovský hřbitov s obřadní síní z poloviny 19. století.

Dominantu města tvoří strážný kopec se zbytky kaple sv. Floriána z roku 1703. Dříve na tomto místě stával starý hrad, který byl počátkem 15. století zničen husitskými válkami. Starým hradem byl nazýván na rozdíl od nové zámecké tvrze s dvojitým příkopem a zdmi v místech, kde se dnes nachází současný zámek pseudogotického stylu.

⁶ Zpracováno dle Město Bzenec [online]. [cit. 2010-02-25]. Dostupné na: <<http://www.bzenec.cz>>.

V zámecké zahradě je možné spatřit asi největší místní pamětihodnosti – dvě prastaré lípy, nejstarší stromy na Moravě. Pod větší, dnes již 900 let starou lípou, odpočíval a bavil se císař Rudolf II. s celou svou gardou.

Město Bzenec je známé zejména díky své vinařské tradici. Geografické poměry, klimatické podmínky a 1. kategorie vinohradnické půdní bonity totiž vytvářejí podmínky pro pěstování špičkových kultivarů vinné révy. Širokou popularitu si získalo kvalitní víno známé jako Bzenecká lipka.

S vínem jsou spojeny i dvě nejnavštěvovanější akce: Bzenecká pouť, konaná každoročně v půlce srpna a Bzenecké vinobraní, které se koná v září. Součástí Bzenecké pouti je i druhá největší výstava rýnských ryzlinků v Evropě – Galerie rýnských ryzlinků, která se zde uskutečňuje od roku 2003 a každoročně přiláká do Bzence velké množství návštěvníků, a to nejen z České republiky, ale i ze zahraničí.

Dlouholetou tradici má i zdejší ovocnářská a zelinářská výroba. Místní konzervářské podniky zpracovávají především sterilované okurky a zeleninové saláty. První soukromá konzervářská firma tady byla založena v roce 1868.

V posledních letech přibýly ve Bzenci nové podnikatelské činnosti, rozvíjejí se i nové obchodní aktivity.

Obrázek 5: Poloha města Bzenec

Zdroj: www.bzenec.cz

Bzenec má v současné době přibližně 4300 obyvatel. Celková výměra pozemků města je 40,34 km², z toho největší část tvoří orná, zemědělská a lesní půda. Vinice tvoří z 3,65% z celkové výměry, zastavěné plochy 2,6%.

Následující tabulka zachycuje základní statistické údaje města.

Tabulka 1: Statistické údaje města Bzenec

Statistické údaje města Bzenec	
Katastrální plochá (km ²)	40,34
Počet obyvatel	4 298
Hustota obyvatelstva (počet/km ²)	106
Ženy (počet)	2 075
Muži (počet)	2 223
Počet podnikatelských subjektů	891
Policie, pošta, škola, zdravotnické zařízení	ANO
Krytý bazén	ANO
Hřiště (počet)	2

Zdroj: Český statistický úřad MOS – Městská a Obecní Statistika

Následující tabulka zachycuje vývoj počtu obyvatel města od roku 1604 do roku 2008.

Tabulka 2: Demografický vývoj města Bzenec

Rok	1604	1670	1790	1880	1900	1921	1930	1950	1968	1970
Počet obyvatel	2 040	1 180	2 436	3 756	3 900	4 320	4 565	4 137	4 067	4 025
Rok	1980	1990	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Počet obyvatel	4 025	4 054	4 181	4 179	4 233	4 315	4 305	4 315	4 316	4 310

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů města

3.2 Základní skutečnosti města Bzenec

Základní organizační složkou města je Městský úřad. Je tvořen správním, ekonomickým a sociálním odborem, odborem životního prostředí, odborem majetko-právním, odborem investic, správy majetku a stavebním úřadem.

Dalšími organizačními složkami města jsou:

- Hasičský sbor
- Městská knihovna

- Expozice města Bzenec
- Pečovatelská služba
- Služby města Bzenec, p.o.
- Mikroregion Bzenecko

Hospodaření města

Rozpočet města na rok 2010 je sestaven v příjmové části v celkové výši 92 339,2 tis. Kč a ve výdajové části ve výši 73 439,2 tis. Kč. Z přebytku je nutné uhradit jednorázové úvěry vzniklé v roce 2009. Jedná se o revolvingový úvěr manipulační ve výši 7 000 tis. Kč a překlenovací úvěr ve výši 8 000 tis. Kč. Dále je nutné uhradit splátky dlouhodobých úvěrů vzniklých v minulosti ve výši 3 900 tis. Kč.

V tabulce 3 je uveden rozpočet příjmů města Bzenec na rok 2010.

Tabulka 3: Rozpočet příjmů na rok 2010

Rozpočet příjmů na rok 2010	tis. Kč
Daně z příjmů, zisku a kapital. Výnosů	25 950,10
Daně ze služeb a zboží v tuzemsku	14 653,50
Daně a poplatky z vybraných činností	3 355,00
Majetkové daně	3 500,00
Přijaté splátky půjčených prostředků	1 040,00
Neinvestiční přijaté transféry	-
Investiční přijaté transféry	17 612,30
Zemědělství, lesní hosp. a rybářství	1 950,00
Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	305,00
Kultura, církve a sdělovací prostředky	660,00
Tělovýchova a zájmová činnost	30,00
Bydlení, komunální služby a územn.rozv.	12 255,00
Ochrana životního prostředí	430,00
Sociální služby a spo.činn.v soc.zabezp.	1 928,50
Státní moc,st.správa,územ.samospráva	420,00
Finanční operace	200,00
Ostatní příjmy	8 079,80
Příjmy celkem	92 339,20

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů města

V níže uvedené tabulce zpracován rozpočet výdajů na rok 2010. Do výdajů jsem zahrnula i splátky revolvingového, překlenovacího a dlouhodobého úvěru.

Tabulka 4: Rozpočet výdajů na rok 2010

Rozpočet výdajů na rok 2010	tis. Kč
Zemědělství, lesní hosp. a rybářství	3 850,00
Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	250,00
Doprava	2 092,00
Vodní hospodářství	3 752,00
Vzdělávání a školské služby	6 500,00
Kultura, církve a sdělovací prostředky	4 793,00
Tělovýchova a zájmová činnost	1 026,00
Bydlení, komunální služby a územn.rozv.	19 892,50
Ochrana životního prostředí	3 345,00
Dávky a podpory v soc.zabezpeč.	-
Sociální služby a spo.činn.v soc.zabezp.	3 669,80
Civilní připravenost na krizové stavy	10,00
Požár.ochrana a intergr.záchr.systém	320,00
Státní moc,st.správa,územ.samospráva	15 633,90
Finanční operace	8 300,00
Ostatní činnosti	5,00
Splátka úvěrů-revolv.2009	7 000,00
Splátka úvěrů-překlenov.	8 000,00
Splátka úvěrů-dlouh.úv.	3 900,00
Výdaje celkem	92 339,20

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů města

4 Analýza rizik města Bzenec

Prvním krokem v procesu snižování rizik je jejich analýza. Proto se v této kapitole budu zabývat analýzou rizik ohrožujících město Bzenec.

Nejdříve je nutné identifikovat aktiva a rizika, která je mohou ohrozit. Poté provedu měření rizik kvalitativní a kvantitativní metodou a následně vyhodnotím získané výsledky. V závěru kapitoly se budu věnovat současnému pojištění, které má město sjednáno u společnosti Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.

4.1 Identifikace aktiv a rizik

Základním krokem identifikace aktiv je vytvoření jejich soupisu a stanovení jejich hodnoty. Tento soupis jsem sestavila na základě interních materiálů města Bzenec, které mi poskytla vedoucí ekonomického odboru.

Přehled aktiv jsem zpracovala do tabulky, kterou uvádím na následující straně. Majetek je zde rozdělen na nemovitý a movitý.

Dále je důležité identifikovat všechna rizika ohrožující majetek města. Jejich realizace by totiž mohla negativně ovlivnit hodnotu aktiv. Při této identifikaci jsem vycházela z polohy města a také ze zkušeností vedení obce s pojišťováním rizik v minulých letech. Movitý i nemovitý majetek města může být ohrožen následujícími riziky:

- požár, výbuch;
- přímý úder blesku;
- náraz nebo zřícení letadla;
- povodeň nebo záplava;
- vichřice, krupobití;
- zřícení skal nebo zemin;
- pád stromů a stožárů;
- zemětřesení;
- tíha sněhu a námrazy;

- voda vytékající z vodovodního zařízení;
- vandalismus;
- krádež, loupež;
- náraz silničního dopravního prostředku;
- rozbití skel, oken.

Město má také odpovědnost za různé druhy škod, které mohou být způsobeny provozní činností města a také za škody vyplývající z vlastnictví nemovitosti. Z tohoto důvodu jsem do souboru rizik ohrožujících město Bzenec zařadila i následující:

- škoda způsobená provozní činností města.;
- škoda vyplývající z vlastnictví nemovitostí.

Tabulka 5: Identifikace aktiv

Aktiva	Hodnota (Kč)
Nemovitý majetek	
Městský úřad	27 206 000
Základní škola	152 689 000
Mateřská škola	26 500 000
Dům s pečovatelskou službou	64 869 000
Zdravotní středisko	4 675 000
Budova policie	4 393 000
Hasičská zbrojnice	5 016 000
Kulturní dům	43 850 000
Víceúčelové budovy	103 543 000
Bytové domy	70 645 000
Obytné domy	33 812 000
Zámek-budovy	12 900 000
Divadlo Kašpárek	2 000 000
Ostatní budovy	65 110 000
Autobusové zastávky	200 000
Movitý majetek	
Elektronika a výpočetní technika	2 646 000
Vybavení kanceláří	3 500 000
Vybavení hasičské zbrojnice	2 000 000
Ostatní	500 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů města

4.2 Měření rizik

Po identifikaci aktiv a určení jednotlivých rizik, která ohrožují město, je nutné provést u každého rizika měření pomocí dvou základních metod – kvalitativní a kvantitativní metody analýzy rizik.

4.2.1 Kvalitativní metoda

Kvalitativní měření stanoví stupeň rizika na základě stupně četnosti výskytu a závažnosti rizika. Jedná se tedy o klasifikaci rizik podle velikosti. Tímto postupem je možné zjistit, která rizika nejvíce ohrožují město a která by mohla mít velké finanční vydání vzhledem k rozsahu poškození majetku.

V níže uvedené tabulce jsou charakterizovány jednotlivé stupně rizika

Tabulka 6: Jednotlivé stupně rizika

Stupeň rizika	Velikost rizika	Stupeň poškození
M	zanedbatelné	téměř minimální
S	malé	malý rozsah s velkým vlivem
V	střední	výrazně ovlivňující
Z	velké	vysoké poškození
K	katastrofické	maximální, dlouhodobé problémy

Zdroj: Martinovičová (2007)

Četnost a závažnost rizik jsem se stanovila ve spolupráci s vedením města, které má o majetku a činnosti města největší přehled.

Pro ohodnocení četnosti a závažnosti jsem použila stupnici 1-5. Stupeň 1 představuje nejmenší četnost a závažnost, stupeň 5 naopak největší četnost a závažnost.

V Tabulce 7 je uvedeno členění identifikovaných rizik podle četnosti a závažnosti.

Tabulka 7: Členění rizika podle jeho četnosti a závažnosti

Riziko	Četnost rizika	Závažnost rizika	Stupeň rizika
Požár, výbuch	2	4	VELKÉ
Přímý úder blesku	1	4	VELKÉ
Náraz nebo zřícení letadla	1	2	MALÉ
Povodeň nebo záplava	2	4	VELKÉ
Vichřice, krupobití	2	4	VELKÉ
Zřícení skal nebo zemin	1	1	ZANEDBATELNÉ
Pád stromů a stožárů	2	2	MALÉ
Zemětřesení	1	2	MALÉ
Tíha sněhu a námrazy	2	2	MALÉ
Voda vytékající z vodovodního zařízení	2	3	STŘEDNÍ
Vandalismus	3	3	STŘEDNÍ
Krádež a loupež	2	3	STŘEDNÍ
Náraz silničního dopravního prostředku	2	2	MALÉ
Rozbití skel, oken	2	2	MALÉ
Škoda způsobená provozní činností města	3	3	STŘEDNÍ
Škoda vyplývající z vlastnictví nemovitostí	3	3	STŘEDNÍ

Zdroj: Vlastní zpracování dle Martinovičová (2007)

Z provedené analýzy vyplývá, že do kategorie zanedbatelných rizika spadá pouze jedno riziko, a to riziko zřícení skal nebo zemin.

Nejpočetnější skupinu rizik tvoří rizika malá, mezi která patří: pád stromů a stožárů, zemětřesení, tíha sněhu a námrazy, náraz silničního dopravního prostředku a rozbití skel oken.

Do kategorie středních rizik jsem na základě zjištěné četnosti a závažnosti zařadila tato rizika: voda vytékající z vodovodního zařízení, vandalismus, krádež a loupež, škoda způsobená provozní činností města, škoda vyplývající z vlastnictví nemovitostí.

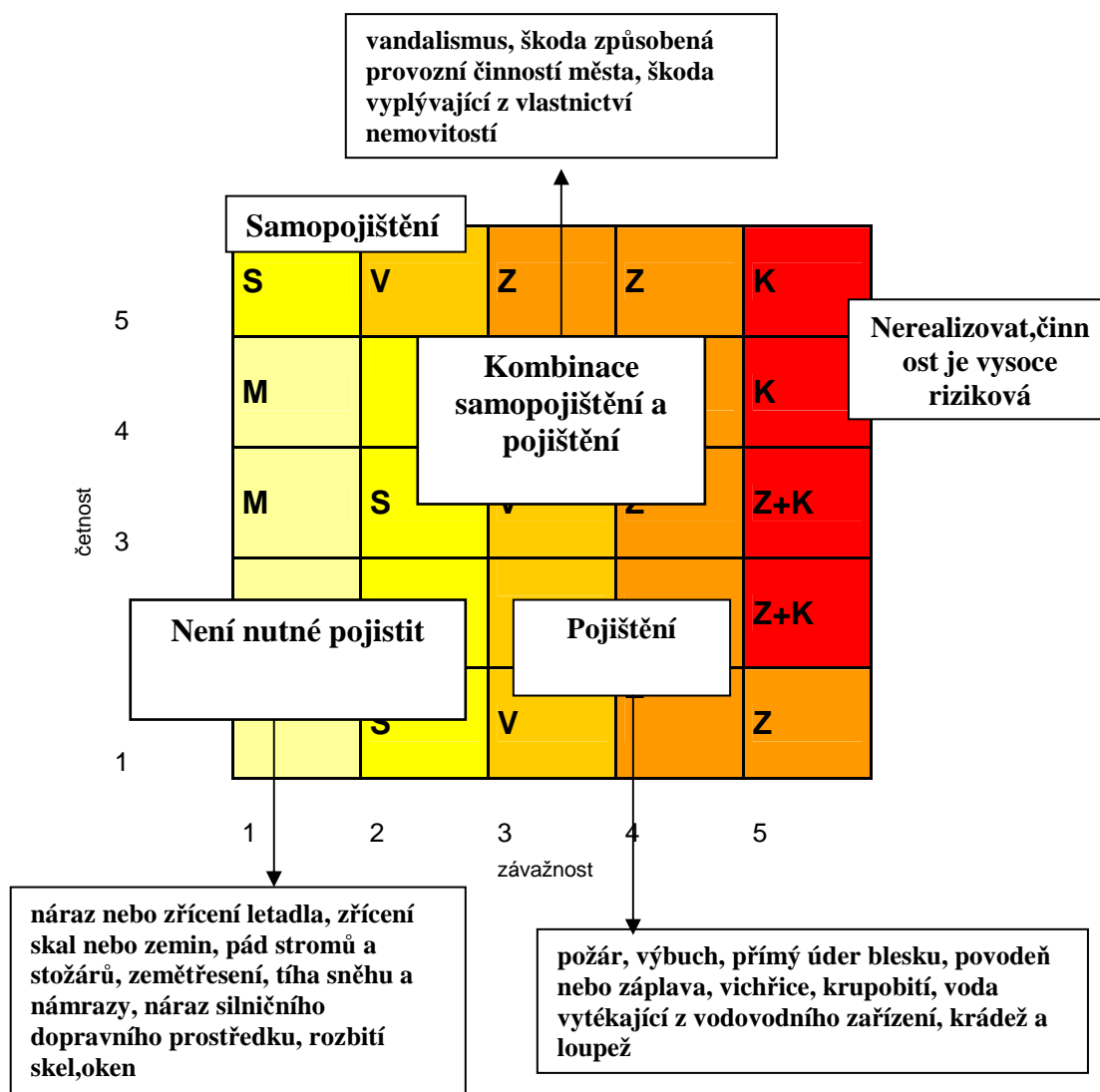
Mezi velká rizika patří: požár, výbuch, přímý úder blesku, povodeň nebo záplava, vichřice, krupobití. Do kategorie katastrofických rizik nespadá žádné riziko.

Po zjištění stupně rizik působících na město Bzenec je nutné analyzovat vztah těchto rizik vzhledem k jejich pojistitelnosti. Díky tomuto členění získá vedení města

přehled o tom, která rizika není nutné pojišťovat, která se dají krýt z vlastních zdrojů (samopojištění), která je vhodné pojistit a na která je vhodné aplikovat kombinaci pojištění a samopojištění.

Provedením této analýzy můžeme také dojít k závěru, že některé činnosti je lépe nerealizovat pro vysoké riziko. Následující obrázek znázorňuje velikost identifikovaných rizik

Obrázek 6: Velikost identifikovaných rizik

Zdroj: Vlastní zpracování dle Martinovičová (2007)

Na základě předcházející analýzy jsem dospěla k závěru, že z identifikovaných rizik města nespádají žádná rizika do oblasti samopojištění a katastrofických rizik. To je pro město pozitivní výsledek, neboť katastrofická rizika nejsou pojistitelná.

Mezi rizika, která není nutné pojistit patří náraz nebo zřícení letadla, pád stromů a stožárů, zemětřesení, tíha sněhu a námrazy, náraz silničního dopravního prostředku, rozbití skel, oken.

Do oblasti rizik, která se řeší kombinací samopojištění a pojištění patří: vandalismus, škoda způsobená provozní činností města a škoda vyplývající z vlastnictví nemovitostí.

Do kategorie pojištění spadají rizika: požár, výbuch, přímý úder blesku, povodeň nebo záplava, voda vytékající z vodovodního zařízení, krádež a loupež.

4.2.2 Kvantitativní metoda

Kvantitativní metodu měření rizik je vhodné použít pro správné zhodnocení rizik. Tato metoda posuzuje možná rizika z hlediska předpokládané ztráty. Předpokládaná hodnota ztráty je pravděpodobnost ztráty násobená velikostí potenciální ztráty. Pravděpodobnost výskytu rizika je dána v intervalu 0 - 1. Čím více se interval blíží k 1, tím je výskyt rizika pravděpodobnější. (Martinovičová, 2007)

Pravděpodobnost výskytu rizika jsem určila ve spolupráci s vedením města. Pro stanovení pravděpodobností byla využita tabulka, kterou uvádím na následující straně.

Při kvalitativní metodě měření rizik je velmi složité stanovit možnou ztrátu v případě výskytu rizika. Výši ztráty u jednotlivých druhů rizika jsem stanovila na základě konzultace s vedením města Bzenec, a to podle jeho minulých zkušeností. Velikost předpokládané ztráty jsem získala vynásobením pravděpodobnosti výskytu rizika a velikosti možné ztráty. Kvantitativní metoda měření rizik je zpracována v tabulce 9 na následující straně.

Tabulka 8: Subjektivní vyjádření pravděpodobnosti výskytu rizika

Subjektivní vyjádření pravděpodobnosti výskytu rizika	
Číselné vyjádření	Slovní vyjádření
0	zcela vyloučeno
0,1	krajně nepravděpodobné
0,2-0,3	dosti nepravděpodobné
0,4	nepravděpodobné
0,6	pravděpodobné
0,7-0,8	dosti pravděpodobné
0,9	nanejvýš pravděpodobné
1	jisté

Zdroj: Fotr (1992)

Tabulka 9: Kvantitativní měření rizik

Riziko	Pravděpodobnost výskytu ztráty	Možná ztráta (Kč)	Velikost předpokládané ztráty (Kč)
Požár, výbuch	0,25	20 000 000	5 000 000
Přímý úder blesku	0,2	500 000	100 000
Náraz nebo zřícení letadla	0,02	2 000 000	40 000
Povodeň nebo záplava	0,55	1 000 000	550 000
Vichřice, krupobití	0,3	1 000 000	300 000
Zřícení skal nebo zemin	0	0	0
Pád stromů a stožárů	0,25	100 000	25 000
Zemětřesení	0,01	30 000 000	300 000
Tíha sněhu a námrazy	0,2	1 000 000	200 000
Voda vytékající z vodovodního zařízení	0,3	1 000 000	300 000
Vandalismus	0,7	100 000	70 000
Krádež a loupež	0,3	2 000 000	600 000
Náraz silničního dopravního prostředku	0,1	200 000	20 000
Rozbití skel, oken	0,2	100 000	20 000
Škoda způsobená provozní činností města	0,2	100 000	20 000
Škoda vyplývající z vlastnictví nemovitostí	0,2	10 000 000	2 000 000

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3 Vyhodnocení analýzy rizik města Bzenec

Na základě provedených výpočtů a odhadů pomocí kvalitativní a kvantitativní metody měření rizik jsem dospěla k závěru, že město Bzenec není ohrožováno žádnými riziky katastrofických důsledků, která by komerční pojišťovna nebyla ochotna pojistit.

Velikosti ztrát nejsou závažného rozměru a komerční pojišťovna by měla tedy identifikovaná rizika bez problémů pojistit. Všechna rizika, která jsem určila splňují kritéria identifikovatelnosti, vyčíslitelnosti, ekonomické přijatelnosti a nahodilosti projevu rizika a jsou tedy pojistitelná.

Identifikovaná rizika se pohybují v rozsahu od zanedbatelných po velká. Některá rizika nejsou tak závažná, takže případná ztráta není tak vysoká, aby bylo nutné je krýt nebo minimalizovat formou pojištění. Jde o rizika: náraz nebo zřícení letadla, pád stromů a stožárů, zemětřesení, tíha sněhu a námrazy, náraz silničního dopravního prostředku, rozbití skel, oken.

Do oblasti kombinace samopojištění a pojištění spadají tato rizika: vandalismus, škoda způsobená provozní činností města a škoda vyplývající z vlastnictví nemovitostí. Vzhledem k tomu, že oproti podnikatelským subjektům je pro město složitější vytvořit pravidelnou finanční rezervu na úhradu případných ztrát, budu uvažovat o pojištění těchto rizik.

Mezi rizika, která by měla být kryta pojištěním patří: požár, výbuch, přímý úder blesku, povodeň nebo záplava, voda vytékající z vodovodního zařízení, krádež a loupež.

Z provedené analýzy vyplývá, že by si město Bzenec mělo nechat pojistit vybranou komerční pojišťovnou tato rizika: požár, výbuch, přímý úder blesku, povodeň nebo záplava, voda vytékající z vodovodního zařízení, krádež a loupež, vandalismus, škoda způsobená provozní činností města a škoda vyplývající z vlastnictví nemovitostí.

4.4 Současný stav pojistné ochrany města Bzenec

V současné době má město sjednáno pojištění se společností Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s. Pojistná smlouva byla uzavřena 26.3.2008 na dobu neurčitou. Pojištění sjednané podle této pojistné smlouvy se řídí zákonem č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, pojistnými podmínkami a dále smluvními ujednáními uvedenými pro jednotlivá pojištění.

Město má uzavřenou pojistnou smlouvu na následující předměty pojištění: stavby, autobusové zastávky, movité věci a odpovědnost. Pojistné je hrazeno jedenkrát ročně.

Přehled pojištění, které má město sjednáno u společnosti Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s. jsem zpracovala do tabulek a uvádím jej v následujícím textu.

Tabulka 10: Sjednaný rozsah pojištění – stavby

Stavby		
Základní živelní pojištění		
Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)	Roční pojistné (Kč)
602 308 000	0	72 277
Dodatkové připojištění - vichřice		
Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)	Roční pojistné (Kč)
602 308 000	0	36 138
Dodatkové připojištění - voda z vodovodního zařízení		
Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)	Roční pojistné (Kč)
27 000 000	0	10 530
Dodatkové připojištění - povodeň, záplava		
Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)	Roční pojistné (Kč)
27 000 000	0	20 790
Sdružené živelní pojištění		
Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)	Roční pojistné (Kč)
14 900 000	0	6 705
Roční pojistné celkem (Kč)		146 440

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů města

Všechny stavby, kromě zámku a Divadla Kašpárek jsou pojištěny v rozsahu „základní živel“ (požár, výbuch, přímý úder blesku, náraz nebo zřícení letadla či jiného

podobného stroje nebo jeho části) a dále jsou připojištěny pro případ vichřice, vody vytékající z vodovodního zařízení a povodně nebo záplavy.

Budovy zámku a Divadlo Kašpárek jsou pojištěny v rozsahu „sdružený živel“, který zahrnuje následující rizika: požár, výbuch, přímý úder blesku, náraz nebo zřícení letadla či jiného podobného stroje nebo jeho části, vichřice, krupobití, zřícení skal nebo zemin, které nebylo vyvoláno lidskou činností, povodeň a záplava, sesouvání nebo zřícení sněhových či ledových lavin, tíha sněhu a námrazy, pád stromu nebo stožáru, náraz silničního dopravního prostředku, voda z vodovodních zařízení.

Níže uvedená tabulka znázorňuje sjednaný rozsah pojištění pro věci movité.

Tabulka 11: Sjednaný rozsah pojištění – movité věci

Movité věci		
Sdružené živelní pojištění		
Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)	Roční pojistné (Kč)
8 646 000	0	11 444
Dodatkové připojištění - odcizení		
Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)	Roční pojistné (Kč)
2 946 000	0	13 966
Roční pojistné celkem (Kč)		25 410

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů města

Všechny movité věci jsou pojištěny v rozsahu „sdružený živel“. Elektronika a výpočetní technika a loutky jsou pojištěny pro případ odcizení.

Tabulka 12: Sjednaný rozsah pojištění – autobusové zastávky

Autobusové zastávky			
Sdružené živelní pojištění			
První riziko	Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)	Roční pojistné (Kč)
ne	300 000	0	168
ano	100 000	0	5 610
Roční pojistné celkem (Kč)			5 778

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů měst

Tabulka 13: Sjednaný rozsah pojištění – odpovědnost

Odpovědnost		
Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)	Roční pojistné (Kč)
10 000 000	0	17 220
Roční pojistné celkem (Kč)		17 220

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů města

Pojištění odpovědnosti města se vztahuje na škody způsobené provozní činností a na škody vyplývající v vlastnictví staveb.

Největší část nákladů vynaložených na pojistnou ochranu města připadá na živelní pojištění staveb, a to 146 440 Kč. Následuje pojištění odpovědnosti za škodu 17 220 Kč, dále pojištění movitých věcí pro případ odcizení 13 966 Kč a sdružené živelní pojištění movitých věcí 11 444 Kč. Nejmenší část pojistného tvoří sdružené živelní pojištění autobusových zastávek 5 778 Kč.

Celkové roční pojistné města činí 194 848 Kč. Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s. poskytla městu slevu za splátkovost ve výši 4% z ročního pojistného a dále slevu ostatní ve výši 10% . Celková sleva z ročního pojistného činí 27 279 Kč.

Roční pojistné hrazené městem je tedy 167 569 Kč. Přehled pojistného za jednotlivé předměty pojištění je uvádí následující tabulka.

Tabulka 14: Roční pojistné města Bzenec

Předmět pojištění	Roční pojistné (Kč)
Stavby	146 440
Inženýrské stavby	5 778
Movitý majetek	25 410
Odpovědnost	17 220
Celkem	194 848
Sleva za splátkovost	4%
Sleva ostatní	10%
Upravené pojistné (Kč)	167 569

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních materiálů města

Za dobu trvání pojištění u společnosti Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s. (tj. od 26.3.2008) zaznamenalo město Bzenec pouze jednu škodní událost, a to v roce 2008. kdy došlo v důsledku vichřice EMA k poškození střešní krytiny u některých budov, které jsou majetkem města. Město Bzenec obdrželo od Hasičské vzájemné pojišťovny, a.s. pojistné plnění ve výši 55 000 Kč.

5 Nabídky pojistného portfolia vybraných komerčních pojišťoven

V této kapitole se budu věnovat výběru komerčních pojišťoven, u kterých budu požadovat vypracování nabídky pojistného portfolia pro město Bzenec. Uvedu jejich stručné charakteristiky a také konkrétní nabídky pojistné ochrany města. Dále stanovím kritéria, na základě kterých budu jednotlivé nabídky hodnotit a určím jejich váhy. Srovnání a vyhodnocení nabídek vybraných komerčních pojišťoven provedu pomocí scoring modelu.

5.1 Výběr komerčních pojišťoven

Při výběru komerčních pojišťoven jsem se omezila pouze na členy České asociace pojišťoven. Dalším kritériem pro výběr komerčních pojišťoven byla výše předepsaného pojistného, jakožto ukazatele výsledků činnosti každé pojišťovny. Zaměřila jsem se na pojišťovny, které obsadily prvních deset příček v pomyslném žebříčku podílu předepsaného pojistného pro neživotní pojištění na českém pojistném trhu. Tyto komerční pojišťovny a jejich předepsané pojistné pro neživotní pojištění za rok 2009 uvádím v tabulce na následující straně.

Z těchto deseti pojišťoven jsem po poradě s vedením města vybrala následujících pět pojišťoven:

- Česká pojišťovna, a.s.
- Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group
- ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB
- Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group
- Triglav pojišťovna, a.s.

Na tyto komerční pojišťovny jsem se obrátila s žádostí o vypracování nabídky pojistného portfolia pro město Bzenec.

Tabulka 15: Neživotní pojištění – předepsané pojistné podle objemu 2009

Pořadí	Pojišťovna	Předepsané pojistné (tis. Kč)	Podíl (%)
1	Česká pojišťovna a.s.	24 404 219	30,2
2	Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	23 295 618	28,8
3	Allianz pojišťovna, a.s.	7 258 095	9,0
4	Generali Pojišťovna a.s.	6 328 052	7,8
5	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	4 508 228	5,6
6	ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	4 074 016	5,0
7	UNIQUA pojišťovna, a.s.	3 496 886	4,3
8	POJIŠŤOVNA CARDIF PRO VITA, a.s.	1 462 094	1,8
9	Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. (EGAP)	1 240 175	1,5
10	Triglav pojišťovna, a.s.	712 481	0,9

Zdroj: Česká asociace pojišťoven – Vývoj pojistného trhu 2009

5.2 Nabídky pojistného portfolia vybraných komerčních pojišťoven

V této kapitole uvedu stručné charakteristiky vybraných komerčních pojišťoven a nabídky pojistného krytí, které jsem získala od upisovatelů daných komerčních pojišťoven. Dále se také zmíním jak jsem jednotlivé nabídky získala a jaké bylo jednání zástupců komerčních pojišťoven.

Z provedená rizikové analýzy vyplynulo, která rizika by si město Bzenec mělo nechat pojistit. Od jednotlivých komerčních pojišťoven jsem požadovala nabídku pojistných produktů pro krytí těchto rizik. Jedná se o následující:

- živelní pojištění;
- pojištění pro případ odcizení;
- pojištění pro případ vandalismu a pojištění odpovědnosti za škodu (způsobenou provozní činností a vyplývající z vlastnictví nemovitostí).

5.2.1 Nabídka pojistného portfolia společnosti Česká pojišťovna, a.s.⁷

Společnost Česká pojišťovna, a.s. je univerzální pojišťovnou s dlouholetou a bohatou tradicí v životním i neživotním pojištění. Od roku 1991, kdy došlo k znovuzavedení konkurenčního prostředí, je největší pojišťovnou na českém pojistném trhu.

Tradice České pojišťovny se odvíjí již od roku 1827, kdy byla v Praze založena První česká vzájemná pojišťovna. Ta zpočátku provozovala pouze požární pojištění nemovitostí. V druhé polovině 19. století již byla První česká vzájemná pojišťovna tak silná instituce, že jí neotřáslly ani náhrady škod po řadě velkých požárů koncem století včetně vůbec největší pojistné události v 19. století, jíž byl požár rozestavěného Národního divadla.

Počátkem 20. století začala První česká vzájemná pojišťovna nabízet svým klientům také životní pojištění, pojištění pro případ vloupání a pojištění zákonné odpovědnosti a úrazu. Po roce 1948 vznikla jediná Československá pojišťovna, která si monopolní postavení držela až do roku 1991, kdy byl zákonem o pojišťovnictví otevřen trh a umožněn vstup dalších pojišťoven.

Společnost Česká pojišťovna, a.s. poskytuje jak individuální životní a neživotní pojištění, tak i pojištění pro malé, střední i velké klienty v oblasti průmyslových a podnikatelských rizik

Městům a obcím nabízí Česká pojišťovna komplexní program pojistné ochrany, který zahrnuje pojištění majetku, pojištění odpovědnosti za škodu a pojištění zemědělských rizik.

Nabídku pojistného portfolia pro město Bzenec jsem získala od zástupce pobočky České pojišťovny, a.s., která má sídlo na Jungmannova ulici v Kyjově. Byl velmi vstřícný a jednání s ním bylo celkem bezproblémové. Ačkoliv sám nemohl nabídku vzhledem k vysoké hodnotě majetku města zpracovat, zajistil její vypracování u kompetentního upisovatele.

⁷ Zpracováno dle Česká pojišťovna a. s. [online]. [cit. 2010-04-05]. Dostupné na: <<http://www.cpoj.cz>>.

Živelní pojištění je nabízeno v rozsahu flexa, voda vytékající z vodovodního zařízení, přetlak nebo zamrznání vody, povodeň nebo záplava a vichřice nebo krupobití. Dále je nabízeno pojištění pro případ odcizení, vandalismu a pojištění elektronických zařízení. Nabídka neobsahuje pojištění odpovědnosti za škodu. Nabídka pojistného portfolia od společnosti Česká pojišťovna, a.s. je zpracována v níže uvedené tabulce.

Tabulka 16: Nabídka pojistného portfolia společnosti Česká pojišťovna, a.s.

Pojistné nebezpečí		
Předmět pojištění	Pojistná částka/limit plnění (Kč)	Spoluúčast (Kč)
FLEXA		
Stavby	617 208 000	50 000
Věci movité	8 646 000	50 000
Voda vytékající z vodovodního zařízení		
Stavby	617 208 000	10 000
Věci movité	8 646 000	10 000
Přetlak nebo zamrznání vody		
Stavby	617 208 000	10 000
Povodeň nebo záplava		
Stavby	617 208 000	10% min. 50 000
Věci movité	8 646 000	10% min. 50 000
Vichřice nebo krupobití		
Stavby	617 208 000	50 000
Věci movité	8 646 000	50 000
Pojištění pro případ odcizení		
Soubor vlastních strojů, zařízení a inventáře vč. DDHM	400 000	5 000
Stavební součásti tj. prvky které tvoří vnitřní prostor pojištěné budovy	50 000	1 000
Pojištění pro případ úmyslného poškození nebo zničení věci (vandalismus)		
Soubor vlastních strojů, zařízení a inventáře vč. DDHM	100 000	1 000
Pojištění elektronických zařízení		
Elektronika a výp. technika	2 646 000	5 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle poskytnuté nabídky

Shrnutí nabízeného pojištění od společnosti Česká pojišťovna, a.s., pojistné za jednotlivá pojistná nebezpečí a hodnota celkového ročního pojistného je uvedena v následující tabulce.

Tabulka 17: Celkové roční pojistné – Česká pojišťovna, a.s.

Pojištění	Roční pojistné (Kč)
Živelní pojištění	355 283
Pojištění pro případ odcizen a pro případ vandalismu	6 623
Pojištění elektronických zařízení	12 418
Celkové roční pojistné	374 324

Zdroj: Vlastní zpracování dle poskytnuté nabídky

5.2.2 Nabídka pojistného portfolia společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s.⁸

Společnost Kooperativa pojišťovna, a.s. je druhou největší pojišťovnou na tuzemském trhu. Byla založena v roce 1991 jako první komerční pojišťovna na území bývalého Československa.. Je univerzální pojišťovnou, která nabízí plný sortiment služeb a všechny standardní druhy pojištění jak pro občany, tak pro klienty z řad firem od drobných podnikatelů až po velké průmyslové firmy.

Společnost Kooperativa pojišťovna, a.s. je součástí koncernu Vienna Insurance Group (VIG). Vienna Insurance Group je jedna z předních pojišťovacích skupin ve střední a východní Evropě se sídlem ve Vídni, jejíž akcie jsou kotovány na hlavních trzích burzy ve Vídni a v Praze.

Společnost Kooperativa pojišťovna, a.s, nabízí pro města a obce speciální program, který je připravený tak, aby vyhovoval specifickým pojistným potřebám měst, obcí a subjektů zřizovaných obcemi. Tento program zahrnuje pojištění nemovitostí i věcí

⁸ Zpracováno dle Kooperativa pojišťovna a. s. [online]. [cit. 2010-04-05]. Dostupné na:<<http://www.koop.cz>>.

movitých, věcí ve vlastnictví obce a věcí cizích obcí užívaných, pojištění odpovědnosti za škodu a subjektů zřizovaných obcí za škodu způsobenou třetí osobě.

Nabídku pojištění od této společnosti jsem získala od zástupkyně pobočky v Uherském Hradišti. Byla velmi vstřícná, ochotná a jednání s ní bylo bezproblémové a profesionální. Přestože sama nebyla k vypracování mnou požadované nabídky vzhledem k vysoké hodnotě majetku města kompetentní, zajistila její zpracování upisovatelkou na regionálním ředitelství pojišťovny ve Zlíně.

Živelní pojištění je nabízeno v rozsahu sdružený živel. Dále nabídka obsahuje pojištění pro případ odcizení, pojištění pro případ vandalismu a pojištění odpovědnosti za škodu.

Tabulka 18: Nabídka pojistného portfolia společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s.

Pojistné nebezpečí				
Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Roční limit plnění (Kč)	Spoluúčast (Kč)	Roční pojistné (Kč)
Sdružený živel				
Autobusové zastávky	200 000	-	5 000	240
Soubor věcí movitých	8 646 000	-	5 000	1 729
Budovy a stavby	6 172 008 000	-	5 000	123 441
Pojištění pro případ odcizení				
Autobusové zastávky	200 000	-	1 000	1 100
Vlastní stavební a příslušenství budov nebo staveb	-	1 000 000	1 000	3 500
Soubor věcí movitých		1 000 000	1 000	6 200
Pojištění pro případ vandalismu				
Autobusové zastávky	200 000	-	10% min. 1 000 Kč	3 960
Vlastní stavební a příslušenství budov nebo staveb	-	500 000	10% min. 1 000 Kč	9 900
Soubor věcí movitých	-	500 000	10% min. 1 000 Kč	8 250
Pojištění odpovědnosti za škodu				
Obecná odpovědnost za škodu – základní rozsah	-	10 000 000	1 000	22 250
<i>Pro pojistné nebezpečí "povodeň" se sjednává spoluúčast ve výši 10% min. 20 000 Kč.</i>				

Zdroj: Vlastní zpracování dle poskytnuté nabídky

Tabulka 19 zobrazuje výši pojistného za jednotlivá pojistná nebezpečí a hodnotu celkového ročního pojistného.

Tabulka 19: Celkové roční pojistné – Kooperativa pojišťovna, a.s.

Pojištění	Roční pojistné (Kč)
Živelní pojištění	125 410
Pojištění pro případ odcizení	10 800
Pojištění pro případ vandalismu	22 110
Pojištění odpovědnosti za škodu	22 250
Pojistné celkem	180 570
Sleva za víceleté pojištění (7%)	12 640
Obchodní sleva (10%)	18 057
Celkové roční pojistné	149 873

Zdroj: Vlastní zpracování dle poskytnuté nabídky

5.2.3 Nabídka pojistného portfolia společnosti ČSOB pojišťovna, a.s.⁹

Společnost ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB byla založena v roce 1994 pod názvem Chmelařská vzájemná pojišťovna. Na trh vstoupila v roce 1996 a v tomtéž roce získala povolení k podnikání ve všech demonopolizovaných oblastech pojistného trhu.

V roce 1998 vstoupil do společnosti strategický partner KBC Insurance N.V. a v roce 2001 se stal jejím 100% vlastníkem. V souvislosti s tím změnila Chmelařská pojišťovna název na ČSOB Pojišťovna.

Společnost ČSOB Pojišťovna, a.s., tak jak ji známe dnes vznikla prodejem podniku mezi IPB Pojišťovnou, a.s. a ČSOB Pojišťovnou, a.s. 1.1. 2003. Je univerzální pojišťovnou, která nabízí celou řadu životních i neživotních pojištění pro fyzické i právnické osoby. V oblasti pojištění měst a obcí nabízí ČSOB Pojišťovna, a.s pojištění majetku a pojištění odpovědnosti za škodu.

⁹ Zpracováno dle ČSOB pojišťovna a. s. [online]. [cit. 2010-04-05]. Dostupné na: <<http://www.csob.cz>>.

S žádostí o vypracování nabídky jsem se obrátila na oblastního ředitele na pobočce ČSOB Pojišťovny, a.s. na Masarykové náměstí v Hodoníně. Byl vstřícný a celkově bylo jednání s ním profesionální a bezproblémové.

Živelní pojištění je nabízeno v rozsahu flexa, záplava a povodeň, vodovodní škoda a dodatková živelní pojištění. Dále nabídka obsahuje pojištění pro případ odcizení, pojištění pro případ vandalismu a pojištění odpovědnosti za škodu,.

Tabulka 20: Nabídka pojistného portfolia společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s.

Pojistné nebezpečí			
Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)	Roční pojistné (Kč)
FLEXA			
Soubor nemovitostí	617 208 000	10 000	68 819
Soubor věcí movitých	8 646 000	10 000	945
Autobusové zastávky	200 000	5 000	284
Dodatkové živelní pojištění¹⁰			
Soubor nemovitostí	61 72 800	10 000	5 925
Soubor věcí movitých	864 600	10 000	166
Povodeň a záplava			
Soubor nemovitostí	617 208 000	10% min.20 000	34 662
Soubor věcí movitých	8 646 000	10% min.20 000	486
Vodovodní škoda			
Soubor nemovitostí	30 800 400	10 000	1 666
Soubor věcí movitých	432 300	10 000	47
Pojištění pro případ odcizení			
Soubor věcí movitých	2 500 000	5 000	6 119
Pojištění pro případ vandalismu			
Součásti a příslušenství nemovitosti	1 000 000	10% min.5 000	135 000
Autobusové zastávky	20 000	10% min.5 000	3 240
Pojištění odpovědnosti za škodu			
Základní ¹¹	10 000 000	5 000	15 652

Zdroj: Vlastní zpracování dle poskytnuté nabídky

¹⁰ Dodatkové živelní pojištění -vichřice, krupobití, sesouvání půdy, zřícení skal nebo zemin, lavina, pád stromů stožárů nebo jiných předmětů, zemětřesení, tíha sněhu nebo námrazy, je-li pojištěnou věcí budova, náraz vozidla, kouř, nadzvuková vlna

¹¹ Základní rozsah pojištění zahrnuje odpovědnost za škodu na zdraví,usmrčením,na věci jejím poškozením,zničením nebo pohřešováním,regresní nároky zdravotních pojišťoven – 3.osoby.

Tabulka 21: Celkové roční pojistné – ČSOB Pojišťovna, a.s.

Pojištění	Roční pojistné (Kč)
Živelní pojištění	111 000
Pojištění pro případ odcizení	6 119
Pojištění pro případ vandalismu	16 740
Pojištění odpovědnosti za škodu	15 652
Celkové roční pojistné	149 511

Zdroj: Vlastní zpracování dle poskytnuté nabídky

5.2.4 Nabídka pojistného portfolia společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.¹²

Na českém pojistném trhu působí Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. od roku 1995. Od roku 2005 je součástí jedné z největších evropských pojišťovacích skupin Vienna Insurance Group.

Česká podnikatelská pojišťovna je univerzální pojišťovnou, která klientům nabízí jak životní, tak neživotní pojištění. V roce 2009 předepsala pojistné v celkové hodnotě 6,2 mld. Kč, což je o 14% více než v předchozím roce.

Nabídku pojištění od této společnosti jsem získala od vedoucího pobočky České podnikatelské pojišťovny, a.s. na Palackého třídě v Brně. Byl ochotný a nabídku jsem obdržela v poměrně krátkém čase, jinak však bylo jeho jednání velmi neprofesionální.

Živelní pojištění je nabízeno v rozsahu flexa, povodeň, záplava, vichřice, krupobití, zemětřesení, ostatní živel mimo povodeň, záplava, vichřice, krupobití a únik kapaliny z technických zařízení a únik kapaliny z technických zařízení. Dále je nabízeno pojištění pro případ odcizení, pojištění elektroniky, pojištění skel, pojištění pro případ vandalismu a pojištění odpovědnosti za škodu.

Nabídka pojistného portfolia společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. je uvedena v tabulce na následující straně.

¹² Zpracováno dle Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. [online]. [cit. 2010-04-07]. Dostupné na: <<http://www.cpp.cz/>>

Tabulka 22: Nabídka pojistného portfolia společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

Pojistné nebezpečí				
Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Roční limit plnění (Kč)	Spoluúčast (Kč)	Roční pojistné (Kč)
FLEXA				
Budovy a stavby	617 208 000	-	5 000	74 823
Soubor movitých věcí	8 646 000	-	5 000	1 250
Autobusové zastávky	200 000	-	5 000	207
Povodeň, záplava				
Budovy a stavby	-	10 000 000	5 000	18 000
Soubor movitých věcí	-			
Autobusové zastávky	-			
Vichřice, krupobití, zemětřesení				
Budovy a stavby	617 208 000	30 000 000	5 000	12 344
Soubor movitých věcí	8 646 000		5 000	242
Autobusové zastávky	200 000		5 000	224
Ostatní živel mimo povodeň,záplava,vichřice,krupobití a únik kapaliny z technických zařízení				
Budovy a stavby	617 208 000	10 000 000	5 000	12 344
Soubor movitých věcí	8 646 000		5 000	242
Autobusové zastávky	200 000		5 000	224
Únik kapaliny z technických zařízení				
Budovy a stavby	617 208 000	10 000 000	5 000	10 801
Soubor movitých věcí	8 646 000		5 000	212
Autobusové zastávky	200 000		5 000	205
Pojištění pro případ odcizení				
Soubor stavebních součástí včetně zábranných systémů	100 000	-	5 000	600
Soubor movitých věcí	500 000	-	5 000	2 280
Autobusové zastávky	50 000	-	5 000	520
Soubor cenností	100 000	-	5 000	680
Pojištění elektroniky				
Elektronika a výp.technika	2 646 000	-	5 000	11 580
Pojištění skel				
Skla tloušťky přes 2 mm	100 000	-	1 000	3 380
Pojištění pro případ vandalismu				
Soubor stavebních součástí včetně zábranných systémů	50 000	30 000	5 000	624
Soubor movitých věcí	200 000		5 000	2 496
Autobusové zastávky	50 000		5 000	624

Zdroj: Vlastní zpracování dle poskytnuté nabídky

Níže uvedená tabulka znázorňuje nabídku pojištění odpovědnosti za škodu společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

Tabulka 23: Nabídka pojistného portfolia společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

Pojištění odpovědnosti za škodu			
Rozsah pojištění	Pojistná částka (Kč)	Spoluúčast (Kč)	Roční pojistné (Kč)
Základní včetně odpovědnosti z vlastnictví nebo držby nemovitostí, včetně při výkonu veřejné moci nebo nesprávným úředním postupem	5 000 000	1 000	17 380
Za škody způsobené osobami vykonávajícími veřejnou službu	1 000 000	1 000	4 000
Za věci v užívání mimo dopravních prostředků	500 000	1 000	1 880
Za věci převzaté mimo dopravních prostředků	500 000	1 000	1 880
Následné finanční služby	500 000	1 000	1 880
Regresy zdravotních pojišťoven-zc a třetí osoby	1 000 000	1 000	3 380
Za věci vnesené a odložené na místech k tomu určených	100 000	1 000	338

Zdroj: Vlastní zpracování dle poskytnuté nabídky

Roční pojistné za jednotlivá pojistná nebezpečí a celkové roční pojistné uvádí tabulka na následující straně.

Tabulka 24: Celkové roční pojistné – Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

Pojištění	Roční pojistné (Kč)
Živelní pojištění	131 118
Pojištění pro případ odcizení	4 080
Pojištění skel	3 380
Pojištění elektroniky	11 580
Pojištění pro případ vandalismu	3 744
Pojištění odpovědnosti za škodu	30 738
Pojistné celkem	184 640
Sleva (20%)	36 928
Celkové roční pojistné	147 712

Zdroj: Vlastní zpracování dle poskytnuté nabídky

5.2.5 Nabídka pojistného portfolia společnosti Triglav pojišťovna, a.s.¹³

Společnost Triglav pojišťovna, a.a. získala povolení Ministerstva financí České republiky k pojišťovací činnosti v neživotní oblasti a v současné době disponuje všemi základními majetkovými produkty, včetně odpovědnosti, a to jak pro občanskou, tak i pro podnikatelskou a průmyslovou klientelu.

Jediným akcionářem Triglav pojišťovny, a.s. je po celou dobu jejího působení na českém pojistném trhu největší slovinská pojišťovna Zavarovalnica Triglav.

Společnost Triglav pojišťovna, a.s. nabízí městům a obcím pojištění majetku a pojištění odpovědnosti za škodu. Pojištění majetku zahrnuje výhradně majetek, který není určen k výrobní a obchodní činnosti. Pojištění odpovědnosti za škodu obcí zahrnuje obecnou odpovědnost, vyplývající z činnosti obce jako správce obecního majetku a úředně administrativní činnost vyplývající ze zákona.

S žádostí o vypracování nabídky pojistného krytí pro město Bzenec jsem se obrátila na generální ředitelství Triglav pojišťovny, a.s. v Brně na ulici Novobranská. S touto

¹³ Zpracováno dle Triglav pojišťovna, a. s. [online]. [cit. 2010-04-07]. Dostupné na: < <http://www.triglav.cz/> >

pojišťovnou mám nejhorší zkušenost. Upisovatel této společnosti byl sice ochotný mi nabídku zpracovat, jinak však bylo jeho jednání zcela neprofesionální.

Živelní pojištění je nabízeno v rozsahu flexa, záplava, povodeň, vichřice, krupobití, vodovodní škody a všechna ostatní rizika mimo záplavu, povodeň a vodovodní škody. Nabídka dále obsahuje pojištění elektroniky a pojištění pro případ odcizení.

V nabídce chybí pojištění odpovědnosti za škodu a pojištění pro případ vandalismu.

Tabulka 25: Nabídka pojistného portfolia společnosti Triglav pojišťovna, a.s.

Pojistné nebezpečí				
Předmět pojištění	Pojistná částka (Kč)	Roční limit plnění (Kč)	Spoluúčast (Kč)	Roční pojistné (Kč)
FLEXA				
Soubor budov	617 208 000	-	5 000	82 820
Soubor věcí movitých	6 000 000	-	5 000	1 260
Autobusové zastávky	200 000	-	1 000	50
Všechna ostatní rizika mimo záplavu, povodeň, vodovodní škody				
Soubor budov	623 408 000	50 000 000	10 000	37 690
Soubor věcí movitých				
Autobusové zastávky				
Záplava, povodeň				
Soubor budov	623 408 000	50 000 000	10 000	85 010
Soubor věcí movitých				
Autobusové zastávky				
Vichřice, krubobití				
Soubor budov	623 408 000	50 000 000	10 000	0
Soubor věcí movitých				
Autobusové zastávky				
Vodovodní škody				
Soubor budov	623 408 000	50 000 000	10 000	23 180
Soubor věcí movitých				
Autobusové zastávky				
Pojištění elektroniky				
Elektronika a výp.technika	2 646 000		1 000	9 310
Pojištění pro případ odcizení				
Elektronika a výp.technika	2 646 000		1 000	4 450

Zdroj: Vlastní zpracování dle poskytnuté nabídky

Rekapitulace nabídky od společnosti Triglav pojišťovna, a.s. je uvedena v následující tabulce.

Tabulka 26: Celkové roční pojistné – Triglav pojišťovna, a.s.

Pojištění	Roční pojistné (Kč)
Živelní pojištění	230 010
Pojištění pro případ odcizení	4 450
Pojištění elektroniky	9 310
Pojistné celkem	243 770
Sleva (45%)	109 696
Celkové roční pojistné	134 074

Zdroj: Vlastní zpracování dle poskytnuté nabídky

5.3 Vyhodnocení nabídek komerčních pojišťoven

Náplní této kapitoly je srovnání a vyhodnocení nabídek pojistného portfolia, které jsem získala od vybraných komerčních pojišťoven. Nejprve stanovím kritéria hodnocení a poté provedu srovnání nabídek pomocí scoring modelu.

Pro prvotní zhodnocení nabídek uvádím přehled ročního pojistného, které je nabízeno vybranými komerčními pojišťovnami.

Tabulka 27: Přehled ročního pojistného nabízeného vybranými komerčními pojišťovnami

Komerční pojišťovna	Roční pojistné před slevou (Kč)	Sleva (%)	Roční pojistné po slevě (Kč)
Česká pojišťovna, a.s.	374 324	0	374 324
Kooperativa pojišťovna, a.s.	180 570	17	149 873
ČSOB Pojišťovna, a.s.	149 511	0	149 511
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	184 640	20	147 712
Triglav pojišťovna, a.s.	243 770	45	134 074

Zdroj: Vlastní zpracování dle jednotlivých nabídek komerčních pojišťoven

Z předchozí tabulky je zřejmé, že nejnižší nabídku městu Bzenec předložila společnost Triglav pojišťovna, a.s. Výše ročního pojistného je díky 45% slevě 134 074 Kč.. Nabídka Triglav pojišťovny, a.s. však neobsahovala pojistné krytí na všechna požadovaná rizika. Jednotlivé nabídky pojistného portfolia se dále liší mírou spoluúčasti, limity plnění apod.

Proto není vhodné se při výběru komerční pojišťovny rozhodovat pouze na základě jednoho kritéria. Po konzultaci s vedením města jsem pro hodnocení nabídek jednotlivých komerčních pojišťoven stanovila devět kritérií. Jedná se o následující:

- **Výše pojistného** - jedná se o cenu za pojišťovací službu, kterou musí pojištěný zaplatit komerční pojišťovně. Tato částka je dohodnutá v pojistné smlouvě a je nutné ji zaplatit na předem stanovené pojistné období, aby bylo pojištění v platnosti.
- **Spoluúčast** - důležité srovnávací kritérium při hodnocení komerčních pojišťoven. Jedná se v podstatě o peněžní částku, kterou se pojištěný podílí na úhradě vzniklé škody z pojistné události. Míra spoluúčasti je dána fixně nebo vyjádřena procentem. Při hodnocení kritéria spoluúčast je expertně stanovené vyhovující procento pro pojištěného, na základě kterého se určí, jak pojišťovna splňuje požadavky.
- **Kompletnost nabídky pojistných produktů** – jedná se o to, zda nám komerční pojišťovna poskytne nabídku pojištění na všechna námi zvolená rizika.
- **Dostupnost poskytovaných služeb** - jedná se o dostupnost poboček daných komerčních pojišťoven. Dobře rozvinutá síť poboček je velmi důležitá, protože jen málokdo se nechá pojistit u pojišťovny, jejichž nejbližší pobočka je velmi daleko.
- **Dosavadní zkušenosti s komerční pojišťovnou** - jde o subjektivní zkušenosti s danými komerčními pojišťovnami. Komerční pojišťovny jsem hodnotila na základě vlastních zkušeností a zkušeností zástupců města Bzenec.

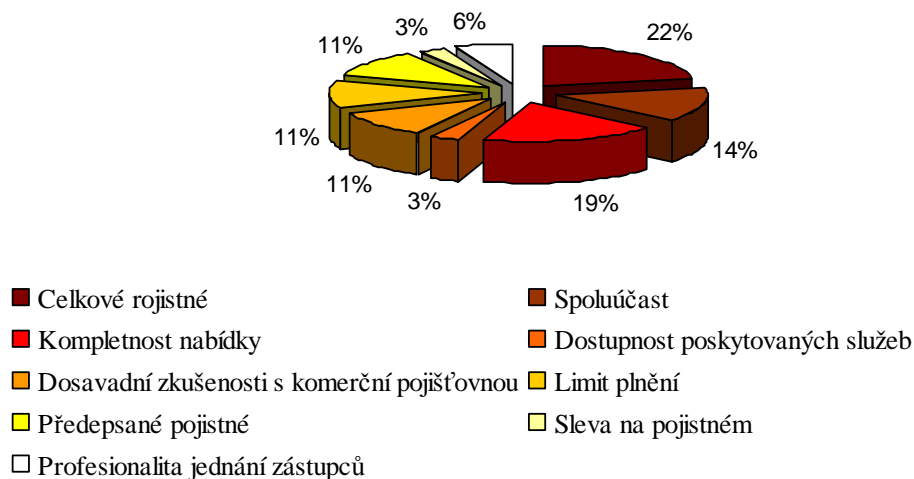
- **Předepsané pojistné** – má vysokou vypovídací schopnost o pojišťovně. Je významným ukazatelem výsledků činnosti každé pojišťovny. Tyto údaje je možné získat na webových stránkách České asociace pojišťoven nebo z výročních zpráv jednotlivých komerčních pojišťoven.
- **Limity plnění** – maximální plnění, které může být pojištěnému vyplaceno v případě pojistné události. Některé pojišťovny také stanovují roční limit plnění. V tomto případě se jedná o limit maximálního ročního plnění, které bude vyplaceno v případě pojistné události. Pokud během roku nastane více stejných pojistných událostí, bude pojištěnému vyplacen pouze limit, který je stanoven na dané riziko.
- **Slevy na pojistném** – v případě neživotního pojištění nabízí komerční pojišťovny téměř vždy obchodní slevy.
- **Profesionalita jednání zástupců komerční pojišťovny** – toto kritérium jsem zařadila z důvodu negativní zkušenosti při jednání se zástupci některých pojišťoven. Jedná se o chování a jednání zástupců při osobním nebo jiném kontaktu se mnou.

Aby bylo možné sestavit vyhodnocovací scoring model, je nutné nejprve určit váhy jednotlivých kritérií. Po konzultaci s vedením města jsem pro stanovení vah kritérií použila metodu párového srovnávání.

Tato metoda spočívá ve vzájemném porovnávání kritérií. Pro každé kritérium se zjišťuje počet jeho preferencí vzhledem ke všem ostatním kritériím souboru jednotlivě. Daný soubor kritérií je ve stejném pořadí zapsán do řádků a sloupců tabulky. Jestliže je kritérium uvedené v řádku důležitější než kritérium uvedené v sloupci, přiřadíme mu 1, v opačném případě 0. Pro každé kritérium se pak stanoví počet jeho preferencí, a to tak, že se sečtou všechny jedničky v řádku uvažovaného kritéria a počet nul ve sloupci tohoto kritéria. Váhy jednotlivých kritérií získáme jako podíl počtu preferencí daných kritérií a počtu uskutečněných srovnání kritérií. (Konečný, 2007)

Tabulka výpočtu vah je uvedena v příloze č. 1. Jejich procentuální důležitost je znázorněna v následujícím grafu.

Graf 1: Váhy jednotlivých kritérií

Zdroj: Vlastní zpracování

Scoring model

Po stanovení vah jednotlivých kritérií je možné sestavit vyhodnocovací scoring model. Ve scoring modelu jsou u každého kritéria uvedeny tři řádky. Prvním řádek obsahuje numerické nebo verbální charakteristiky daného kritéria, ve druhém řádku jsou tyto charakteristiky ohodnoceny stupnicí 1 – 5. Třetí řádek udává bodové skóre, které se získá vynásobením ohodnocení charakteristiky s příslušnou procentní vahou. Na konci tabulky je proveden součet bodů a vyhodnocení jednotlivých komerčních pojišťoven. Nejlepšího hodnocení dosáhne ta pojišťovna, která získá nejvyšší počet bodů.

Tabulka vyhodnocovacího scoring modelu je uvedena na následující straně.

Tabulka 28: Vyhodnocovací scoring model

Kritérium	Váha	Vybrané komerční pojišťovny				
		ČP	KOOP	ČPP	ČSOB	TRIGLAV
Výše pojistného (Kč)	22%	374 324	180 570	184 640	149 511	243 770
		5	2	2	1	4
		1,1	0,44	0,44	0,22	0,88
Spoluúčast	14%	nesplňuje	splňuje	splňuje	splňuje	splňuje
		5	1	1	1	1
		0,7	0,14	0,14	0,14	0,14
Komplet-nost nabídky	19%	dobrá	výborná	výborná	výborná	uspokojivá
		3	1	1	1	4
		0,57	0,19	0,19	0,19	0,76
Dostupnost posk. služ. (km)	3%	0	9,3	9,3	9,3	65,4
		1	2	2	2	5
		0,03	0,06	0,06	0,06	0,15
Dosavadní zkušenosti s kom. poj.	11%	výborné	výborné	dobré	velmi dobré	dobré
		1	1	3	2	3
		0,11	0,11	0,33	0,22	0,33
Předepsané pojistné (mld. Kč)	11%	24,4	23,3	4,5	4,1	0,7
		1	1	3	3	4
		0,11	0,11	0,33	0,33	0,44
Limity plnění	11%	dobré	dobré	uspokojivé	velmi dobré	dobré
		3	3	4	2	2
		0,33	0,33	0,44	0,22	0,33
Sleva na pojistném (%)	3%	0	17	20	0	45
		5	2	2	5	1
		0,15	0,06	0,06	0,15	0,03
Profesional. jednání zástupců	6%	velmi dobrá	výborná	uspokojivá	velmi dobrá	špatná
		2	1	4	2	5
		0,12	0,06	0,24	0,12	0,3
Celkem bodů	100%	3,22	1,5	2,23	1,65	3,36
Celkové pořadí		4.	1.	3.	2.	5.

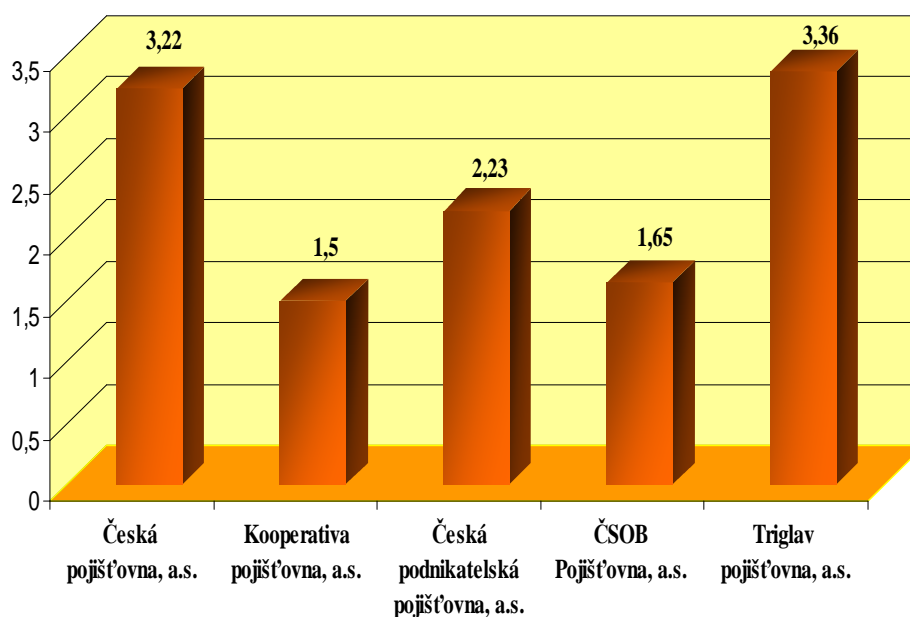
Zdroj: Vlastní zpracování

Pomocí scoring modelu jsem vyhodnotila nabídky pěti vybraných komerčních pojišťoven. Jednalo se o tyto společnosti: Česká pojišťovna, a.s., Kooperativa pojišťovna, a.s., ČSOB Pojišťovna, a.s., Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Triglav pojišťovna, a.s.

Nejlepší hodnocení, tedy nejvyšší bodové skóre na základě zvolených kritérií a jim přisouzených vah získala společnost Kooperativa pojišťovna, a.s., a to 1,5 bodů. Ostatní pojišťovny se umístily v tomto pořadí: ČSOB Pojišťovna, a.s., Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Česká pojišťovna, a.s. Na posledním místě skončila Triglav pojišťovna, a.s. s 3,36 body.

Pořadí komerčních pojišťoven je znázorněno v níže uvedeném grafu.

Graf 2: Výsledky hodnocení pomocí scoring modelu

Zdroj: Vlastní zpracování

6 Návrhy a doporučení pro zastupitelstvo města Bzenec

V předchozí kapitole jsem provedla porovnání nabídek pojistného portfolia pěti vybraných komerčních pojišťoven. Ke srovnání a vyhodnocení nabídek jsem použila vyhodnocovací scoring model. Nejnižší bodové skóre, a tedy nejlepší hodnocení získala společnost Kooperativa pojišťovna, a.s.

V této kapitole provedu srovnání současného pojištění s nabídkou společnosti Kooperativa, a.s. a navrhnou městu Bzenec doporučení.

V následující tabulce je uvedeno srovnání současného pojištění, které má město Bzenec sjednáno u společnosti Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s. s nabídkou pojistného portfolia od společnosti Kooperativa pojišťovna a.s. podle hodnotících kritérií. Kritérium kompletnost nabídky jsem zařadila pro větší přehlednost až na konec tabulky.

Tabulka 29: Srovnání současného pojistného portfolia a nabídky pojistného portfolia společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s.

Kritérium	Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	Kooperativa pojišťovna, a.s.
Výše pojistného (Kč)	194 848	180 570
Spoluúčast	splňuje	splňuje
Dostupnost posk. služeb	výborná	velmi dobrá
Dosavadní zkušenosti s komerční pojišťovnou	velmi dobré	výborné
Předepsané pojistné (mld. Kč)	0,5	23,3
Limity plnění	výborné	dobré
Sleva na pojistném (%)	14	17
Profesionalita jednání zástupců	velmi dobrá	výborná
Kompletnost nabídky	živelní pojištění	živelní pojištění
	pojištění pro případ odcizení	pojištění pro případ odcizení
	-	pojištění pro případ vandalismu
	pojištění odpovědnosti za škodu	pojištění odpovědnosti za škodu

Zdroj: Vlastní zpracování

Výše pojistného je u Kooperativy pojišťovny, a.s. o 14 278 Kč nižší než u Hasičské vzájemné pojišťovny, a.s. Společnost Kooperativa pojišťovna, a.s. dále poskytuje slevu ve výši 17% z celkového pojistného, což je o 3% více než Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s. Současné celkové roční pojistné činí 167 569 Kč, celkové roční pojistné po slevě nabízené společností Kooperativa pojišťovna, a.s. je 149 873 Kč.

Výše pojistného je samozřejmě ovlivněna spoluúčastí, které je v případě současného pojištění u všech rizik nulová, v případě nabídky pojištění od Kooperativy pojišťovny, a.s. jsou spoluúčasti ve výši 1 000 Kč, 5 000 Kč, u pojistného nebezpečí povodeň je spoluúcast města ve výši 10%, minimálně však 20 000 Kč. Výše spoluúčasti u společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s. však splňuje požadavky stanovené vedením města.

Je ovšem také potřeba zmínit, že součástí stávající pojistné smlouvy není pojištění pro případ vandalismu. Pojistné za toto pojistné nebezpečí v nabídce Kooperativy pojišťovny, a.s. činí 22 110 Kč.

Dalším kritériem hodnocení byly limity plnění. V současné pojistné smlouvě nejsou sjednány roční limity plnění v případě žádného rizika. V nabídce Kooperativy pojišťovny, a.s. stanoveny roční limity plnění u pojištění pro případ odcizení, vandalismu a pojištění odpovědnosti za škodu. V případě vandalismu se mi zdá roční limit plnění adekvátní a zcela postačující. Roční limit plnění v případě pojištění odpovědnosti za škodu považuji také za postačující. Roční limit plnění u pojištění pro případ vandalismu bych doporučovala zvýšit.

Dostupnost poskytovaných služeb je v případě Hasičské vzájemné pojišťovny, a.s. výborná, protože pobočka této pojišťovny má sídlo přímo ve Bzenci. Dostupnost společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s. je také velmi dobrá, nejbližší pobočka je vzdálená 9,3 km od Bzence, navíc má tato pojišťovna v okrese Hodonín lépe rozvinou síť poboček, než je tomu u Hasičské vzájemné pojišťovny.

Co se týče předepsaného pojistného, je rozdíl mezi těmito dvěma pojišťovnami markantní. Společnost Kooperativa pojišťovna, a.s. je druhou nejsilnější pojišťovnou na českém pojistném trhu a její předepsané pojistné pro neživotní pojištění za rok 2009 činí 23 295 618 tis. Kč. U Hasičské vzájemné pojišťovny je to 529 761 tis. Kč.

Dosavadní zkušenosti s komerční pojišťovnou a profesionalita jednání zástupců je lepší v případě Kooperativy pojišťovny, a.s.

Na základě výše uvedeného srovnání současného pojištění s nabídkou společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s. **doporučují městu Bzenec sjednaní komplexní pojistné ochrany u společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s.**

7 Závěr

Pojištění nabízí finanční ochranu jednotlivcům, podnikatelským subjektům, či neziskovým organizacím pro případ nepředvídatelných událostí. Některé pojistné druhy jsou vyžadovány zákonem, existuje však také celá řada dobrovolných pojistných druhů. Původní myšlenkou a obsahem pojištění byla pomoc v nouzi. Tato myšlenka však bývá s postupem času často opomíjena a vytrácí se.

Cílem mé diplomové práce bylo navrhnout vhodné pojistné portfolio pro město Bzenec. Byla provedena analýza rizik, která ohrožují město Bzenec a vyhodnoceny nabídky pojištění vybraných komerčních pojišťoven na krytí těchto rizik. Nejvýhodnější nabídku byla porovnána se současnou pojistnou ochranou města.

V teoretické části práce jsem využila odborné literatury a zaměřila se na oblasti rizik a pojištění. V první části jsem se zabývala charakteristikou rizika, popsala různá hlediska klasifikace rizik, postoje k riziku a dále také jejich řízení, analýzu, způsoby měření a minimalizace. Co se týče oblasti pojištění, uvedla jsem jeho charakteristiku, popsala pojistný vztah a nejdůležitější klasifikace pojištění.

Třetí kapitolu jsem věnovala charakteristice města Bzenec. Osvětlila jsem, kde se město nachází, stručně popsala jeho historii a uvedla základní statistické údaje a některé skutečnosti ze současnosti města.

V další kapitole jsem provedla analýzu rizik města Bzenec. Prvním krokem této analýzy byla identifikace aktiv a stanovení jejich hodnoty. Poté jsem identifikovala rizika, která ohrožují město Bzenec a provedla jejich měření pomocí kvalitativní metody. Rizika jsem rozdělila do jednotlivých kategorií a určila ta, které je vhodné si nechat pojistit u komerční pojišťovny.

Kvantitativní metodou měření rizik jsem na základě pravděpodobnosti výskytu rizika a možné ztráty určila výši předpokládané ztráty při realizaci daného rizika. Na základě těchto dvou metod jsem určila rizika, která budou předmětem dalšího zkoumání při získávání nabídek komerčních pojišťoven. V závěru kapitoly jsem popsala současné

pojištění, které má město Bzenec sjednáno u společnosti Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.

V páté kapitole jsem se věnovala výběru komerčních pojišťoven, na které jsem se obrátila s žádostí o vypracování nabídky pojistného portfolia pro město Bzenec. Podle zvolených kritérií jsem po konzultaci s vedením města vybrala těchto pět pojišťoven: Česká pojišťovna, a.s., Kooperativa pojišťovna, a.s., ČSOB Pojišťovna, a.s., Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Triglav pojišťovna, a.s. Uvedla jsem jejich stručné charakteristiky a také konkrétní nabídky pojistného portfolia, které jsem od zástupců těchto pojišťoven získala. Dále jsem stanovila kritéria, na základě kterých jsem dané nabídky hodnotila a metodou párového srovnávání jsem určila jejich váhy. V závěru kapitoly jsem získané nabídky vyhodnotila pomocí scoring modelu.

V předposlední kapitole jsem provedla na základě stejných kritérií srovnání současného pojištění s nabídkou pojistného krytí od společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s., která byla vyhodnocena pomocí scoring modelu jako nejlepší.

Na základě provedeného srovnání navrhuji městu Bzenec sjednání komplexní pojistné ochrany u společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s.

Věřím, že můj návrh využije město Bzenec v praxi v případě rozhodnutí o změně pojistného portfolia.

Použité informační zdroje

Odborné publikace

- 1 BENEŠ, J., MARTINOVIČOVÁ, D. *Krizový management*. 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2004. 91 s. ISBN 80-214-2736-1.
- 2 ČEJKOVÁ, V. *Pojistný trh*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2002. 119 s. ISBN 80-247-0137-5.
- 3 ČEJKOVÁ, v. a MARTINOVIČOVÁ, D. *Pojišťovnictví*. 1. vyd. Brno: Zdeněk Novotný, 2003. 133 s. ISBN 80-214-2404-4.
- 4 DAŇHEL, J. a kol. *Pojistná teorie*. 2. vyd. Praha: Professional Publishing, 2006. 338 s. ISBN 80-86419-84-3.
- 5 DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2005. 178 s. ISBN 80-86119-67-0.
- 6 FOTR, J. *Jak hodnotit a snižovat podnikatelské riziko*. 1. vyd. Praha: Management Press, 1992. 105 s. ISBN 80-85603-06-3.
- 7 KONEČNÝ, M. *podniková ekonomika*. 6. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2007. 184 s. ISBN 978-80-214-3465-3.
- 8 MARTINOVIČOVÁ, D. *Pojištění podnikatelských subjektů*. Ostrava: Key Publishing, 2007. 236 s. ISBN 978-80-87071-08-3.
- 9 MARTINOVIČOVÁ, D. *Pojišťovnictví*. 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2009. 143 s. ISBN 978-80-214-3963-4.
- 10 PÁLENÍK, V. a kol. *Základy pojišťování především průmyslových a podnikatelských rizik*. 1. vyd. Praha: Linde, 2007. 239 s. ISBN 978-80-7201-644-0.
- 11 RAIS, K., DOSKOČIL, R. *Risk management*. 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2007. 152 s. ISBN 978-80-214-3510-0.
- 12 SMEJKAL, V. a RAIS, K. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 2. vyd. Praha: Grada, 2006. 296 s. ISBN 80-247-1667-4.

Zákony

- 13 Zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví
- 14 Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů

Internetové zdroje

- 15 Česká asociace pojišťoven [online]. [cit. 2010-04-03]. Dostupné na:
<<http://www.cap.cz/>>.
- 16 Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. [online]. [cit. 2010-04-07]. Dostupné na:
<<http://www.cpp.cz/>>.
- 17 Česká pojišťovna, a. s. [online]. [cit. 2010-04-05]. Dostupné na:
<<http://www.cpoj.cz>>.
- 18 Český statistický úřad. MOS – Městská a Obecní Statistika [online].
[cit. 2010-03-10]. Dostupné na:
<http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/regiony_mesta_obce_souhrn>..
- 19 ČSOB Pojišťovna, a.s. [online]. [cit. 2010-04-05]. Dostupné na:
<<http://www.csob.cz>>.
- 20 Kooperativa pojišťovna a. s. [online]. [cit. 2010-04-05]. Dostupné na:
<<http://www.koop.cz>>.
- 21 Město Bzenec [online]. [cit. 2010-02-25]. Dostupné na:
<<http://www.bzenec.cz>>.
- 22 Triglav pojišťovna, a. s. [online]. [cit. 2010-04-07]. Dostupné na:
< <http://www.triglav.cz/>>

Ostatní zdroje

- 23 Interní materiály města Bzenec

Seznam grafů a obrázků

Graf 1: Váhy jednotlivých kritérií	64
Graf 2: Výsledky hodnocení pomocí scoring modelu	66

Obrázek 1: Členění rizik podle jejich velikosti - pětistupňový systém	14
Obrázek 2: Zdroje financování opatření pro minimalizaci následků rizika.....	24
Obrázek 3: Vztah subjektů pojištění.....	26
Obrázek 4: Vztahy jednotlivých klasifikací pojištění.....	30
Obrázek 5: Poloha města Bzenec.....	32
Obrázek 6: Velikost identifikovaných rizik.....	40

Seznam tabulek

Tabulka 1: Statistické údaje města Bzenec	33
Tabulka 2: Demografický vývoj města Bzenec	33
Tabulka 3: Rozpočet příjmů na rok 2010	34
Tabulka 4: Rozpočet výdajů na rok 2010	35
Tabulka 5: Identifikace aktiv	37
Tabulka 6: Jednotlivé stupně rizika	38
Tabulka 7: Členění rizika podle jeho četnosti a závažnosti	39
Tabulka 8: Subjektivní vyjádření pravděpodobnosti výskytu rizika	41
Tabulka 9: Kvantitativní měření rizik	42
Tabulka 10: Sjednaný rozsah pojištění – stavby	44
Tabulka 11: Sjednaný rozsah pojištění – movité věci	45
Tabulka 12: Sjednaný rozsah pojištění – autobusové zastávky	45
Tabulka 13: Sjednaný rozsah pojištění – odpovědnost	46
Tabulka 14: Roční pojistné města Bzenec	46
Tabulka 15: Neživotní pojištění – předepsané pojistné podle objemu 2009	49
Tabulka 16: Nabídka pojistného portfolia společnosti Česká pojišťovna, a.s.	51
Tabulka 17: Celkové roční pojistné – Česká pojišťovna, a.s.	52
Tabulka 18: Nabídka pojistného portfolia společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s.	53
Tabulka 19: Celkové roční pojistné – Kooperativa pojišťovna, a.s.	54
Tabulka 20: Nabídka pojistného portfolia společnosti ČSOB Pojišťovna, a.s.	55
Tabulka 21: Celkové roční pojistné – ČSOB Pojišťovna, a.s.	56
Tabulka 22: Nabídka pojistného portfolia společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	57
Tabulka 23: Nabídka pojistného portfolia společnosti Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	58
Tabulka 24: Celkové roční pojistné – Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	59
Tabulka 25: Nabídka pojistného portfolia společnosti Triglav pojišťovna, a.s.	60
Tabulka 26: Celkové roční pojistné – Triglav pojišťovna, a.s.	61

Tabulka 27: Přehled ročního pojistného nabízeného vybranými komerčními pojišťovnami	61
Tabulka 28: Vyhodnocovací scoring model	65
Tabulka 29: Srovnání současného pojistného portfolia a nabídky pojistného portfolia společnosti Kooperativa pojišťovna, a.s.	67

Seznam příloh

Příloha č. 1: Metoda párového srovnávání

Příloha č. 2: Základní pojistné termíny

Příloha č. 3: Předepsané pojistné pro neživotní pojištění za rok 2009

Příloha č. 1 – Metoda párového srovnávání

	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7	K8	K9
Celkové roční pojistné (Kč)	X	1	1	1	1	1	1	1	1
Spoluúčast		X	0	1	1	1	1	1	0
Kompletnost nabídky			X	1	1	1	1	1	1
Dostupnost kom. pojišťovny				X	0	0	0	1	0
Dosavadní zkušenosti s kom.poj					X	1	0	1	1
Předepsané pojistné						X	1	1	1
Roční limit plnění							X	1	1
Slevy na pojistném								X	1
Profesionalita jednání zástupců kom.poj									X

i	f _i	v _i
1	8	0,22
2	5	0,14
3	7	0,19
4	1	0,03
5	4	0,11
6	4	0,11
7	4	0,11
8	1	0,03
9	2	0,06

i...pořadové číslo kritéria

f_i... počet preferencí kritéria

v_i... váha kritéria

Příloha č. 2: Základní pojistné termíny¹⁴

CEA (Evropský pojišťovací výbor) – jedná se o dobrovolné mezinárodní sdružení asociací pojišťoven. Podmínkou členství je, aby tam byla národní asociace, která sdružuje více pojišťovacích společností v daném státě, přičemž je důležité, aby v zemi byly vytvořeny podmínky tržního mechanismu. CEA vykonává činnost prostřednictvím sekretariátu a dobrovolných odborných komisí. Jednou z nich je i komise pro pojišťovnictví, která pracuje při parlamentu Rady Evropy. Všechny Direktivy Evropské Unie týkající se pojišťovnictví se vydávají ve spolupráci s CEA . Sídlem je Paříž, pracoviště je v Bruselu.

Česká asociace pojišťoven (ČAP) – zájmové sdružení, které bylo vytvořeno k zabezpečení zájmů klientů, pojišťoven a zajišťoven a na podporu vzájemné spolupráce. ČAP svou činnost zahájila 1.1.1994. V současnosti sdružuje 32 členů, z nichž 30 je řádnými členy, 2 členy přidruženými. Členy asociace mohou být pouze pojišťovny s povolením vykonávat pojišťovací nebo zajišťovací činnost na území České republiky.

Česká kancelář pojistitelů (ČKP) – vznikla na základě zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Hlavním úkolem je zabezpečení splnění závazků, které způsobili řidiči České republiky v zahraničí a naopak projednávat případy, které vznikly na našem území cizími státními vozidly. Členy ČKP jsou povinně všechny komerční pojišťovny, které poskytují toto pojištění. Mezi další hlavní úkoly patří například spravovat garanční, vést statistiky, podílet se na zábranné činnosti, spolupracovat se státními orgány aj.

Dohled v pojišťovnictví – regulaci v pojišťovnictví vykonává zpravidla orgán státní správy, který kontroluje dodržování zákona o pojišťovnictví a dalších právních předpisů. Dohled v pojišťovnictví v české republice byl integrován do české národní banky, a to od 1.4.2006.

¹⁴ Zpracováno dle Martinovičová (2007)

Komerční pojišťovna – je pojišťovna, jejímž předmětem podnikání je pojišťovací činnost. Cílem komerční pojišťovny je poskytování služeb, dosáhnout určitý zisk a významné postavení na trhu.

Likvidace pojistných událostí – soubor činností, které souvisí s vyřizováním pojistných událostí. Zahrnuje šetření nutné ke zjištění, zda bude pojišťovna plnit a v jakém rozsahu, registraci, ověření, výpočet, výplatu a další administrativní kroky s likvidací spojené.

Oprávněná osoba – fyzická nebo právnická osoba, které v případě pojistné události vzniklo na právo na pojistné plnění.

Podpojištění – pojistné krytí nebo pojištění, které neodpovídá pojištěnému riziku. Základ pro stanovení výšky pojistného byl nižší než je objektivní ocenění rizika. Má vliv na výpočet pojistného plnění v případě pojistné události. Pojišťovna sníží pojistné plnění v takové míře, v jaké bylo stanovené nižší pojistné ke správně stanovenému pojistnému.

Pojistitel – právnická osoba, k jehož předmětu podnikání patří pojišťovací činnost povolená Českou národní bankou.

Pojistná částka – maximální plnění pojišťovny dohodnuté v pojistné smlouvě nebo určené právním předpisem.

Pojistná doba – je časové období na které bylo pojištění sjednáno. Je ohraničeno datem vzniku pojištění a datem jeho zániku.

Pojistná smlouva – písemný právní dokument mezi pojistitelem a pojistníkem. Dvoustranný právní úkon, na jehož základě vzniká a trvá smluvní pojištění a jehož obsahem jsou smluvní ujednání a podmínky pojistného vztahu.

Pojistná událost – nahodilá událost, kde vzniká povinnost pojistitele na základě právních předpisů a pojistné smlouvy poskytnout pojistné plnění.

Pojistné – cena, kterou platí pojistník za poskytnutou pojistnou ochranu.

Pojistné období – je to část pojistné doby, která je dohodnutá v pojistné smlouvě nebo stanovena právním předpisem. Časový úsek, po který je potřeba v pravidelných intervalech platit pojistné.

Pojistné plnění – peněžní nebo naturální náhrada pojišťovny při vzniku pojistné události na základě pojistné smlouvy. Jedná se o pojišťovnou vypočtenou a poskytnutou hodnotu ztráty způsobené poškozením nebo jde o dohodnutou sumu, za pojistnou událost, která splňuje podmínky dohodnuté v pojistné smlouvě nebo podmínky zákona.

Pojistník – fyzická nebo právnická osoba, která uzavřela pojistnou smlouvu s pojistitelem. Pojistník je povinný platit pojistné a má práva, která jsou stanovená v pojistné smlouvě.

Pojistný trh – společenské prostředí nebo území, na kterém se střetává nabídka a poptávka po pojistné ochraně.

Pojistný vztah – je to právní vztah, který vzniká na základě pojistné smlouvy mezi pojistitelem a pojistníkem z důvodu realizace pojištění. Měl by být založen na korektnosti a důvěře.

Pojištění – „pomoc v nouzi“. Z hlediska ekonomického to znamená vytvářet z příspěvků zájemců o pojištění rezervy, které slouží k náhradám škod nebo úhradě potřeb, které vzniknou pojištěným z nahodilých událostí. Jedná se o právní vztah mezi pojistitelem a pojistníkem. Základním účelem pojištění je zmírnit nebo odstranit nepříznivé důsledky způsobené nahodilými událostmi. Efektivní způsob tvorby a rozdělování peněžních rezerv k úhradě potřeb, které vznikají z nahodilých událostí.

Pojištěný – fyzická nebo právnická osoba, na jehož rizika se pojištění sjednává, vzniká na základě pojistné smlouvy a získává nárok na pojistné plnění.

Pojišťovací agent – fyzická nebo právnická osoba, která vykonává zprostředkovatelskou činnost pro pojišťovnu na základě smlouvy, kterou s pojišťovnou uzavřel.

Pojišťovací činnost – předmět podnikání v komerční pojišťovně, která k tomuto podnikání dostala povolení od České národní banky na základě splnění daných podmínek. Tato činnost zahrnuje uzavírání pojistných smluv, správu pojištění, pojistná plnění, marketingovou činnost, zajišťovací činnost, zábrannou činnost aj.

Pojišťovací makléř – fyzická nebo právnická osoba, která zprostředkovává pojištění, případně pojištění dojednává a může poskytovat i další služby.

Pojišťovnictví – specifické nevýrobní odvětví v ekonomice, které se zabývá pojišťovací, zajišťovací a zábrannou činností. Pojišťovnictví se zabývá pojistnou ochranou, úhradou pojistných událostí aj.

Poškozený – ten, kdo utrpěl škodu, za kterou jiný podle právních předpisů odpovídá.

Předepsané pojistné – pojistné, které je stanovené na dohodnuté pojistné období. Neuhrazením ve stanovené (nebo dohodnuté) lhůtě zaniká a pojišťovna má nárok na dlužné pojistné. Je to ukazatel úrovně obsahu a rozsahu pojistného trhu. Je jedním z ukazatelů výkonnosti komerční pojišťovny.

Přípojištění – rozšíření základního pojištění o další rizika nebo místní platnost pojištění. Může se jednat například o přípojištění motorového vozidla při cestách do zahraničí

Spoluúčast – hodnota dohodnutá v pojistné smlouvě, kterou se sám pojištěný podílí na každé ztrátě kryté pojištěním.

Technické rezervy – pojišťovny je povinna vytvářet technické rezervy, které jsou určeny k plnění závazků vzniklých z pojištění, a to v závislosti na povaze provozované pojišťovací činnosti. Jsou to závazky, které jsou na jedné straně pravděpodobné či jisté, na druhé straně není jistá jejich výše a okamžik vzniku. Zákon o pojišťovnictví podává úplný výčet technických rezerv, které musí vytvářet pojišťovna, jestliže provozuje životní pojištění nebo neživotní pojištění.

Zajištění a zajišťovací činnost – je to v podstatě „pojištění pojišťovny“. Samostatná oblast pojišťovnictví. Základem zajišťovací činnosti je vertikální rozklad rizika a tím dopadu na pojistně-technické rezervy. Pojistitel přenáší část rizika na zajistitele, který za úplatu přebírá tuto část rizika. Zajištění je právní vztah, který vzniká mezi pojistitelem a zajistitelem.

Příloha č. 3: Předepsané pojistné pro neživotní pojištění za rok 2009 ¹⁵

Pořadí	Pojišťovna	Předepsané pojistné (tis. Kč)	Podíl (%)
1	Česká pojišťovna a.s.	24 404 219	30,2
2	Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	23 295 618	28,8
3	Allianz pojišťovna, a.s.	7 258 095	9,0
4	Generali Pojišťovna a.s.	6 328 052	7,8
5	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	4 508 228	5,6
6	ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	4 074 016	5,0
7	UNIQUA pojišťovna, a.s.	3 496 886	4,3
8	POJIŠŤOVNA CARDIF PRO VITA, a.s.	1 462 094	1,8
9	Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. (EGAP)	1 240 175	1,5
10	Triglav pojišťovna, a.s.	712 481	0,9
11	Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	529 761	0,7
12	Pojišťovna VZP, a.s.	380 961	0,5
13	Česká pojišťovna ZDRAVÍ a.s.	355 698	0,4
14	Slavia Pojišťovna a.s.	286 365	0,4
15	Amcico pojišťovna, a.s.	284 597	0,4
16	HDI Hanover Versicherung AG, OS	279 487	0,3
17	Komerční pojišťovna, a.s.	266 237	0,3
18	D.A.S. pojišťovna právní ochrany, a.s.	258 932	0,3
19	Wüstenrot pojišťovna, a.s.	256 833	0,3
20	Evropská Cestovní Pojišťovna, a.s.	236 120	0,3
21	DIRECT Pojišťovna, a.s.	227 813	0,3
22	MAXIMA pojišťovna, a.s.	207 938	0,3
23	VICTORIA VOLKSBANKEN pojišťovna, a.s.	118 690	0,1
24	AXA pojišťovna, a.s.	116 627	0,1
25	Pojišťovna České spořitelny, a.s. Vienna Insurance Group	106 788	0,1
26	AXA životní pojišťovna, a.s.	68 266	0,1
27	Česká kancelář pojistitelů	368	0,0
Celkem		56 357 126	100

¹⁵ Zpracováno dle www.cap.cz